

EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 20. 7. 2021
SWD(2021) 713 final

PRACOVNÝ DOKUMENT ÚTVAROV KOMISIE

Správa o právnom štáte 2021
Kapitola o situácii v oblasti právneho štátu v Chorvátsku

Spríevodný dokument

**K OZNÁMENIU KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU, RADE,
EURÓPSKEMU HOSPODÁRSKEMU A SOCIÁLNEMU VÝBORU A VÝBORU
REGIÓNOV**

Správa o právnom štáte 2021
Situácia v oblasti právneho štátu v Európskej únii

{COM(2021) 700 final} - {SWD(2021) 701 final} - {SWD(2021) 702 final} -
{SWD(2021) 703 final} - {SWD(2021) 704 final} - {SWD(2021) 705 final} -
{SWD(2021) 706 final} - {SWD(2021) 707 final} - {SWD(2021) 708 final} -
{SWD(2021) 709 final} - {SWD(2021) 710 final} - {SWD(2021) 711 final} -
{SWD(2021) 712 final} - {SWD(2021) 714 final} - {SWD(2021) 715 final} -
{SWD(2021) 716 final} - {SWD(2021) 717 final} - {SWD(2021) 718 final} -
{SWD(2021) 719 final} - {SWD(2021) 720 final} - {SWD(2021) 721 final} -
{SWD(2021) 722 final} - {SWD(2021) 723 final} - {SWD(2021) 724 final} -
{SWD(2021) 725 final} - {SWD(2021) 726 final} - {SWD(2021) 727 final}

ZHRNUTIE

Chorvátsky justičný systém zaznamenal zlepšenie v skracovaní dĺžky konaní a znižovaní počtu nevybavených prípadov, ale naďalej sú potrebné zlepšenia pri riešení vážnych problémov s efektívnosťou a kvalitou. Pokračujúce rozširovanie nových nástrojov elektronickej komunikácie na súdoch viedlo k čoraz väčšej miere ich používania. Počas prebiehajúceho postupu vymenovávania nového predsedu Najvyššieho súdu došlo k sporu a opakovaným znevažujúcim verejným vyhláseniam proti sudcom. Vzhľadom na rozchádzajúce sa názory na ďalšieho predsedu Najvyššieho súdu Ústavný súd zdôraznil dôležitosť spolupráce medzi štátnymi orgánmi. Štátna súdna rada navrhla posilniť svoju úlohu pri výbere sudcov. Ide o záležitosť, ktorá bola spomínaná už v Správe o právnom štáte 2020. Séria údajných porušení etiky a disciplinárnych pravidiel zo strany sudcov vyústila do konaní pred Štátnou súdnou radou a pred radami sudcov, ako aj do vyšetrovaní trestných činov. Úroveň vnímanej nezávislosti súdnictva je naďalej veľmi nízka. Štátnej súdnej rade a radám štátnych zástupcov naďalej chýbajú ľudské zdroje, hoci sa im prideliť určité obmedzené posily na účely overovania najnovšie zverejnených majetkových priznaní sudcov a štátnych zástupcov.

Nová stratégia predchádzania korupcii na roky 2021 – 2030 je vo fáze verejnej konzultácie. Rovnako ako v predchádzajúcej stratégii aj v návrhu tejto stratégie sa plánuje posilnenie právneho rámca na predchádzanie konfliktom záujmov, ktorý sa momentálne pripravuje. Etické kódexy pre členov vlády a poslancov parlamentu stále chýbajú, pričom tzv. jav otáčavých dverí sa reguluje len čiastočne. Ešte stále neboli zavedené podrobné pravidlá upravujúce lobistické činnosti. Hoci boli oznámené zmeny rámca politickej imunity členov vlády, legislatívne opatrenie zatiaľ prijaté nebolo. Postupy verejného obstarávania aj naďalej predstavujú z hľadiska korupcie vysokorizikovú oblasť, pričom niekoľko prípadov sa odhalilo vďaka nahláseniu oznamovateľmi. Stíhanie a vyšetrovanie korupcie na vysokých miestach pokračuje, ale z dôvodu zdĺhavých konaní sa odsúdenia často oneskorujú.

Chorvátsko aktualizuje svoju legislatívu o médiách s cieľom transponovať smernicu o audiovizuálnych mediálnych službách, pričom zmena zákona o elektronických médiách sa má prijať ešte v roku 2021. Obavy o politickú nezávislosť Agentúry pre elektronické médiá pretrvávajú a v súvislosti s revíziou uvedeného zákona sa plánuje zavedenie nových kvalifikačných požiadaviek na potenciálnych členov jej riadiaceho orgánu. Chorvátsko má spoľahlivý rámec pre transparentnosť informácií o vlastníctve médií a plánuje ďalšie zlepšenia. Štátna reklama je síce čiastočne regulovaná zákonom o elektronických médiách, zainteresované strany však informujú, že často narúša politickú nezávislosť médií, ktoré sú ekonomicky závislé od takéhoto financovania, a to najmä na miestnej úrovni. Právny rámec na ochranu novinárov síce existuje, ale novinári naďalej čelia hrozbám. Vážne obavy vzbudzuje predovšetkým vysoký počet strategických žalôb proti verejnej účasti (SLAPP), ktoré sú namierené proti novinárom. Prístup k informáciám je zaručený zákonom, ale pretrvávajú oneskorenia v spracovávaní žiadostí novinárov.

Pokiaľ ide o systém brzd a protiváh, hoci sú verejné konzultácie súčasťou legislatívnych postupov, zainteresované strany vnímajú účasť občanov skôr ako formálnu záležitosť, ktorá sa nedotýka podstaty. Chorvátsko núdzový stav nevyhlásilo a jeho opatrenia proti pandémie ochorenia COVID-19 sa zakladali na dvakrát zmenenom zákone o infekčných chorobách. Ústavný súd tieto opatrenia preskúmal a zistil, že boli v súlade s ústavou. Okrem toho rozhodol, že parlament by mal nájsť spôsoby, ako zabezpečiť svoje fungovanie počas pandémie. Prístup ľudskej ombudsmanky k informáciám potrebným na vykonávanie vyšetrovaní je nutné ďalej zlepšovať. Národný plán na vytvorenie a umožnenie fungovania prostredia pre rozvoj občianskej spoločnosti na roky 2021 – 2027 je od roku 2016 vo fáze vypracúvania. Je to problém, na ktorý sa poukazovalo už aj v Správe o právnom štáte 2020.

I. JUSTIČNÝ SYSTÉM

Chorvátsko má trojstupňový justičný systém so všeobecnými a špecializovanými súdmi. Všeobecné súdy prvého stupňa zaoberajúce sa civilnými a trestnými konaniami sú zložené z obecných súdov (34), zatiaľ čo župné súdy (15) sú všeobecné súdy druhého stupňa s niektorými právomocami súdov prvého stupňa. Medzi špecializovanými súdmi je v prvom stupni deväť obchodných súdov a štyri správne súdy, v druhom stupni Najvyšší trestný súd, Najvyšší priestupkový súd, Najvyšší obchodný súd a Najvyšší správny súd. Najvyšší súd sa zaoberá všetkými druhmi vecí. Ústavný súd preskúmava ústavnosť zákonov. Nezávislá štátna súdna rada zabezpečuje autonómiu a nezávislosť súdnictva¹. Úrad štátnych zástupcov (DO) je autonómny nezávislý súdny orgán, ktorý koná ako prokuratúra, pričom prijíma právne opatrenia na ochranu štátneho majetku a uplatňuje právne prostriedky nápravy na ochranu ústavy a právnych predpisov. Na čele každého úradu štátnych zástupcov stojí štátny zástupca. Na čele Úradu štátnych zástupcov Chorvátskej republiky (DORH) ako najvyššieho úradu štátnych zástupcov stojí generálny štátny zástupca. Vymenovanie a kariérny postup štátnych zástupcov a zástupcov štátnych zástupcov patria do právomoci Rady štátnych zástupcov, zatiaľ čo zastupovanie a riadenie patria do právomoci generálneho štátneho zástupcu². Rada štátnych zástupcov je nezávislý samosprávny orgán, ktorého úlohou je zabezpečovať autonómiu a nezávislosť Úradu štátnych zástupcov³. Chorvátsko sa zúčastňuje na Európskej prokuratúre (EPPO). Chorvátska advokátska komora je nezávislá samosprávna profesijná organizácia, ktorá je zodpovedná za disciplinárne konania voči advokátom⁴.

Nezávislosť

Úroveň vnímanej nezávislosti súdnictva zaznamenáva klesajúci trend. V roku 2021 sa úroveň vnímanej nezávislosti súdnictva medzi širokou verejnosťou zhoršila a naďalej zostáva najnižšia v EÚ (podiel širokej verejnosti vnímajúcej nezávislosť súdnictva ako pomerne dobrú alebo veľmi dobrú klesol z 24 % na 17 %)⁵. Úroveň vnímanej nezávislosti je veľmi nízka aj

¹ Štátna súdna rada je samosprávny súdny orgán s 11 členmi. Siedmi z nich sú sudcovia volení svojimi kolegami, dvaja sú univerzitní profesori práva a dvaja sú poslanci parlamentu, pričom jeden z nich patrí k opozícii. Členovia rady sa volia na štvorročné obdobie a môžu byť opätovne zvolení iba raz. Rada zodpovedá za vymenúvanie a odvolávanie sudcov a predsedov súdov, rozhodovanie o imunitách, presunoch a externých činnostiach sudcov, vykonávanie disciplinárnych konaní a rozhodovanie o disciplinárnej zodpovednosti sudcov, účasť na odbornej príprave sudcov a súdnych úradníkov, prijímanie metodiky hodnotenia sudcov, vedenie osobných záznamov a overovanie majetkových priznaní sudcov.

² Porovnávací prehľad EÚ v oblasti justície za rok 2019, obrázky č. 55 – 57.

³ Rada štátnych zástupcov je prokurátorským samosprávnym orgánom s 11 členmi. Siedmi z nich sú zástupcovia štátnych zástupcov volení svojimi kolegami, dvaja sú univerzitní profesori práva a dvaja sú poslanci parlamentu, pričom jeden z nich patrí k opozícii. Členovia rady sa volia na štvorročné obdobie a môžu byť opätovne zvolení iba raz. Mandát rady zahŕňa vymenúvanie a odvolávanie, rozhodovanie o externých činnostiach, účasť na odbornej príprave, rozhodovanie o námietkach voči hodnoteniam, vedenie osobných záznamov a overovanie majetkových priznaní štátnych zástupcov a zástupcov štátnych zástupcov, ako aj rozhodovanie o presunoch, vykonávanie disciplinárnych konaní a rozhodovanie o disciplinárnej zodpovednosti zástupcov štátnych zástupcov.

⁴ Zhromaždenie komory volí, v súlade so štatútom Chorvátskej advokátskej komory, disciplinárny súd (zložený aspoň z piatich členov a rozhodujúci o závažnejších porušeníach a odvolaniach proti rozhodnutiam disciplinárnych rád) a Vyšší disciplinárny súd (zložený aspoň z piatich členov a rozhodujúci o odvolaniach proti rozhodnutiam disciplinárneho súdu), zatiaľ čo Výkonná rada komory volí disciplinárne rady (zložené z troch členov a rozhodujúce o menej závažných porušeníach).

⁵ Porovnávací prehľad EÚ v oblasti justície za rok 2021, obrázok č. 48. Úroveň vnímanej nezávislosti súdnictva sa kategorizuje takto: veľmi nízka (menej ako 30 % respondentov vníma nezávislosť súdnictva ako pomerne dobrú a veľmi dobrú); nízka (30 – 39 %), priemerná (40 – 59 %), vysoká (60 – 75 %), veľmi vysoká (viac ako 75 %).

medzi podnikmi, pričom klesla na najnižšiu úroveň v EÚ (podiel podnikov vnímajúcich nezávislosť súdnictva ako pomerne dobrú alebo veľmi dobrú zostal na úrovni 16 %, pričom podiel podnikov vnímajúcich nezávislosť súdnictva ako veľmi zlú sa zvýšil z 36 % na 43 %)⁶. Porovnávací prehľad EÚ v oblasti justície za rok 2021 poukazuje na neustále klesajúci trend od roku 2016. Hlavným vnímaným dôvodom nedostatočnej nezávislosti súdov a sudcov, ktorý uvádzala široká verejnosť, je vnímanie zasahovania alebo tlaku zo strany vlády a politikov⁷. Pri riešení týchto problémov by mohli pomôcť podrobnejšie prieskumy, ktorými by sa medzi rôznymi zainteresovanými stranami v justičnom systéme skúmali konkrétne dôvody neustále nízkej úrovne vnímanej nezávislosti súdnictva⁸.

Počas prebiehajúceho postupu vymenovávaného nového predsedu Najvyššieho súdu došlo k sporu, pričom Ústavný súd zdôraznil dôležitosť spolupráce medzi štátnymi orgánmi. Štvorročný mandát predchádzajúceho predsedu Najvyššieho súdu sa skončil 15. júla 2021. Postup vymenovania nového predsedu viedol k intenzívnej výmene názorov medzi najvyššími predstaviteľmi štátnych orgánov, počas ktorých došlo k opakovaným negatívnym vyhláseniam na adresu Najvyššieho súdu a ďalších sudcov⁹. Podľa ústavy predsedu Najvyššieho súdu vymenúva parlament na základe návrhu prezidenta republiky¹⁰. Valné zhromaždenie Najvyššieho súdu a príslušný parlamentný výbor vyjadria svoje stanoviská k príslušným kandidátom¹¹. Podľa objasnenia Ústavného súdu tieto stanoviská, ktoré je potrebné poskytnúť v súvislosti so všetkými kandidátmi, nie sú pre prezidenta republiky záväznú¹². V súlade s novelami prijatými v roku 2018¹³ Štátna súdna rada vo februári 2021 postúpila Úradu prezidenta republiky kandidatúry troch uchádzačov (vrátane úradujúceho predsedu Najvyššieho súdu). Prezident republiky navrhol parlamentu kandidáta, ktorý sa o neobsadenú funkciu neuchádzal, s tvrdením, že novely zákona o súdoch z roku 2018, v ktorých sa stanovujú postupy obsadzovania voľnej pozície, sú

⁶ Porovnávací prehľad EÚ v oblasti justície za rok 2021, obrázok č. 50.

⁷ Porovnávací prehľad EÚ v oblasti justície za rok 2021, obrázok č. 49. Hlavným vnímaným dôvodom, ktorý uvádzali podniky, je vnímanie zasahovania alebo tlaku na základe hospodárskych alebo iných špecifických záujmov, za ktorým tesne nasleduje vnímanie zasahovania alebo tlaku zo strany vlády a politikov. Porovnávací prehľad EÚ v oblasti justície za rok 2021, obrázok č. 51. Treba poznamenať, že za päťročné obdobie je podiel širokej verejnosti a podnikov, ktoré uviedli tieto dôvody, z komparatívneho hľadiska naďalej najvyšší v EÚ.

⁸ Posledný komplexný prieskum medzi účastníkmi konaní a odborníkmi týkajúci sa dostupnosti súdnej služby, útvaru súdu pre služby zákazníkom, priebeh pojednávania, rozsudku súdu a služby, ktorú poskytuje advokát, sa uskutočnil v roku 2015. Porovnávací prehľad EÚ v oblasti justície za rok 2017, obrázok č. 45. Pozri aj obrázok č. 49 v Porovnávacom prehľade EÚ v oblasti justície za rok 2018, obrázok č. 42 v Porovnávacom prehľade EÚ v oblasti justície za rok 2019, obrázok č. 42 v Porovnávacom prehľade EÚ v oblasti justície za rok 2020 a obrázok č. 37 v Porovnávacom prehľade EÚ v oblasti justície za rok 2021, z ktorých vyplýva, že v rokoch 2016 – 2019 sa neuskutočnili žiadne prieskumy.

⁹ Išlo o vyjadrenia niektorých zástupcov výkonnej moci. Združenie sudcov a Najvyšší súd vydali následne tlačové správy, v ktorých takéto vyjadrenia odsúdili, napríklad tlačová správa Valného zhromaždenia Najvyššieho súdu z 26. marca 2021, tlačová správa Združenia sudcov z 29. apríla 2021 a tlačová správa Valného zhromaždenia Najvyššieho súdu z 18. mája 2021.

¹⁰ Článok 116 ods. 2 Ústavy Chorvátskej republiky.

¹¹ Článok 116 ods. 2 Ústavy Chorvátskej republiky.

¹² Rozsudok Ústavného súdu z 23. marca 2021, U-I-1039/2021, bod 18.1.

¹³ V novelách zákona o súdoch z roku 2018 sa zaviedla požiadavka, že oznámenie o voľnom pracovnom mieste na funkciu predsedu Najvyššieho súdu musí byť uverejnené v úradnom vestníku a že postup obsadzovania voľného pracovného miesta riadi Štátna súdna rada. Zmenené články 44, 44. a a 44.b zákona a súdoch. Štátna súdna rada uverejňuje na svojom webovom sídle životopisy kandidátov a nimi predložené pracovné programy Najvyššieho súdu. Rada potom postúpi kandidatúry uchádzačov Úradu prezidenta republiky, ktorý požiada sudcov Valného zhromaždenia Najvyššieho súdu a príslušný parlamentný výbor o stanoviská k jednotlivým kandidátom. Treba poznamenať, že Štátna súdna rada má v postupe obsadzovania voľného pracovného miesta len administratívnu úlohu a neposkytuje stanovisko ku kandidátom ani kandidátov nevyberá.

„protiústavné“¹⁴. Ústavný súd neskôr skonštatoval, že novely z roku 2018 sú v súlade s ústavou¹⁵. Súd objasnil, že prezident republiky môže vyberať len z kandidátov, ktorí sa o neobsadenú funkciu uchádzali. Prezident sa však môže takisto rozhodnúť nenavrhnúť žiadneho kandidáta z tých, ktorí sa o funkciu uchádzali, a musí o tom informovať parlament¹⁶. Neúspešný kandidát môže požiadať o preskúmanie rozhodnutia parlamentu na Ústavnom súde¹⁷. Súd takisto zdôraznil ústavnú požiadavku spolupráce medzi štátnymi orgánmi pri hľadaní spoločných riešení v súlade so zásadou právneho štátu a pri predchádzaní destabilizačným situáciám, ktoré by bránili fungovaniu Najvyššieho súdu¹⁸. Po rozhodnutí Ústavného súdu prezident republiky požiadal o opätovné uverejnenie informácie o voľnom pracovnom mieste¹⁹. Prezident republiky po novom oznámení v júni 2021 navrhol parlamentu jedného z piatich kandidátov, ktorí sa o funkciu uchádzali (o funkciu sa neuchádzal ani jeden zo súčasných sudcov Najvyššieho súdu), ale parlament kandidáta nevymenoval²⁰. Štátna súdna rada 7. júla 2021 uverejnila tretiu verejnú výzvu. Keďže nový predseda Najvyššieho súdu nebol vymenovaný pred skončením funkčného obdobia predchádzajúceho predsedu, túto úlohu bude zastávať podpredseda Najvyššieho súdu, a to pravdepodobne dlhšie obdobie²¹. Vzhľadom na to, že kandidát na predsedu Najvyššieho súdu by v rovnakom čase mohol byť vymenovaný aj ako nový sudca (ak príslušná osoba nebola už v tom čase sudcom), treba poznamenať, že v zmysle odporúčaní Rady Európy týkajúcich sa postupu výberu sudcov, ak sa v ústavných alebo iných právnych ustanoveniach stanovuje, že rozhodnutia prijíma hlava štátu, vláda alebo orgán zákonodarnej moci, príslušný menovací orgán by mal v praxi postupovať podľa stanoviska nezávislého a príslušného orgánu zloženého prevažne z predstaviteľov súdnictva (v tomto prípade Valné zhromaždenie Najvyššieho súdu)²².

Štátna súdna rada navrhla posilniť svoju úlohu pri výbere sudcov. V Správe o právnom štáte 2020 sa skonštatovalo, že Štátna súdna rada a Rada štátnych zástupcov čelia problémom v dôsledku novelizácie, ktorou sa obmedzila ich úloha pri výbere sudcov a štátnych zástupcov²³. Pokiaľ ide o sudcov, v súlade s novelami z roku 2018 sa znížil počet bodov,

¹⁴ Úrad prezidenta republiky, tlačová správa z 8. marca 2021. V nedávnom rozhovore prezident republiky poznamenal, že neplánuje navrhnuť žiadneho z troch kandidátov, keďže by sa tým „vážne odchyľil od ústavných zvyklostí“. Okrem toho vyhlásil, že „zákon, ktorým sa Štátnej súdnej rade udeľuje úloha [v postupe obsadzovania voľného pracovného miesta], je nezmyselný“ a že spomedzi sudcov Najvyššieho súdu kandidáta nevyberie.

¹⁵ Rozsudok Ústavného súdu z 23. marca 2021, U-I-1039/2021, U-I-1620/21. Iniciatívu na ústavné preskúmanie začal občan.

¹⁶ Rozsudok Ústavného súdu z 23. marca 2021, U-I-1039/2021, U-I-1620/21, body 18.2., 18.2.1. Súd objasnil, že Štátna súdna rada by mala prezidentovi republiky postúpiť len kandidatúry, ktoré sú platné a spĺňajú zákonné kritériá (bod 18.1). Súd takisto zdôraznil, že ak príslušná osoba ešte povolanie sudcu nevykonávala, rada je podľa noviel z roku 2018 povinná vymenovať nového predsedu Najvyššieho súdu, mimo bežných postupov výberového konania na sudcov, ako sudcu s trvalým funkčným obdobím (bod 18.2.6).

¹⁷ Rozsudok Ústavného súdu z 23. marca 2021, U-I-1039/2021, U-I-1620/21, bod 18.2.6.

¹⁸ Rozsudok Ústavného súdu z 23. marca 2021, U-I-1039/2021, U-I-1620/21, bod 18.2.1.

¹⁹ Úrad prezidenta republiky, tlačová správa z 25. marca 2021.

²⁰ Valné zhromaždenie Najvyššieho súdu nevydalo kladné stanovisko ani k jednému z nich. Tlačová správa Najvyššieho súdu z 18. mája 2021. Po tom, ako 8. júna 2021 štyria zvyšní kandidáti (jeden kandidát stiahol svoju kandidatúru) predstavili svoje programy práce na Najvyššom súde pred parlamentným výborom pre súdnictvo, ani jeden nezískal väčšinu hlasov členov výboru. Navrhovaný kandidát na plenárnom zasadnutí parlamentu 25. júna 2021 nezískal požadovanú väčšinu.

²¹ Článok 44.c zákona o súdech. Postup vymenovania je predmetom sporov a už viedol k dvom po sebe nasledujúcim verejným výzvam, pričom v prípade nedosiahnutia dohody v parlamente sa tento postup môže ešte predĺžiť.

²² Odporúčanie CM/Rec(2010)12, bod 47. Podľa právnych predpisov EÚ môže zapojenie orgánu, akým je napríklad súdna rada, do postupu vymenovania sudcov prispieť k tomu, aby bol tento postup objektívnejší, a to vymedzením právomoci výkonnej moci, čo sa týka takéhoto vymenovania, za predpokladu, že je takáto rada dostatočne nezávislá. Rozsudok Súdneho dvora EÚ, vec C-824/18 A.B. a i., body 124 – 127 a citovaná judikatúra.

²³ Novely zákona o Štátnej súdnej rade z roku 2018. Sudcovské a prokurátorské miesta sa obsadzujú v postupe založenom na zásluhách podľa systému bodovania, v ktorom sa zohľadňujú dva prvky. Prvým je konečné

ktoré môže Štátna súdna rada udeliť kandidátom na základe pohovoru, čím sa obmedzila možnosť rady rozlišovať medzi kandidátmi²⁴. Štátna súdna rada v marci 2021 pripravila analýzu ustanovení zákona o výbere sudcov a navrhla zmeny²⁵. Rada zdôraznila, že súčasné ustanovenia týkajúce sa udeľovania bodov kandidátom vo výberovom konaní oslabujú jej schopnosť konať ako nezávislý a autonómny orgán, ktorého úlohou je zabezpečiť nezávislosť súdnictva. Rada tvrdí, že vzhľadom na aktuálny systém, v ktorom majú pri výbere sudcov rozhodujúcu úlohu body udelené za výsledky dosiahnuté v štátnej škole pre súdnych úradníkov, rada nezohráva pri výbere sudcov významnú úlohu ani naň nemá vplyv. V nových návrhoch sa uvádza, ako zlepšiť úlohu rady vo výberovom konaní. Rada takisto navrhla zlepšenia rámca disciplinárnych konaní voči sudcom, najmä pokiaľ ide o termíny. Zdroje, ktoré má Štátna súdna rada a Rada štátnych zástupcov k dispozícii, zohrávajú v tejto súvislosti dôležitú úlohu pri zlepšovaní kvality práce oboch rád.

Štátna súdna rada a Rada štátnych zástupcov získali ďalšie zdroje s cieľom overiť nové zverejnené majetkové priznania sudcov a štátnych zástupcov. Majetkové priznania sudcov a štátnych zástupcov boli uverejnené online a sprístupnené verejnosti v januári 2021²⁶. V Správe o právnom štáte 2020 sa zistilo, že na to, aby Štátna súdna rada a Rada štátnych zástupcov mohli účinne a rýchlo overovať priznania, pokiaľ možno ešte pred ich zverejnením na internete, potrebovali by podporu v podobe elektronických nástrojov a primeraných ľudských zdrojov. Obidve rady začali prijímať kroky na to, aby umožnili prepojenie svojich systémov IKT s databázami príslušných orgánov²⁷. Prepojením rád s týmito databázami by sa umožnilo efektívnejšie overovanie majetku²⁸. Ako sa uvádza v Správe o právnom štáte 2020, tieto systémy IKT nezisťujú automaticky nezrovnalosti medzi priznaným a skutočným majetkom sudcov a štátnych zástupcov. Rady v apríli 2021 prijali troch úradníkov (jeden zamestnanec verejnej správy bol preložený do Rady štátnych zástupcov a dvaja boli preložení do Štátnej súdnej rady), ktorí boli dočasne preložení z ministerstva spravodlivosti a verejnej správy s cieľom pomôcť s manuálnym overovaním majetkových priznaní²⁹. Realizácia automatizovaného softvérového riešenia pre obe rady,

---

bodové hodnotenie kandidáta v Národnej škole pre sudcov alebo štátnych zástupcov alebo posúdenie sudcovskej činnosti v prípade, že ide o vymenovania existujúceho sudcu na iný súd. Druhým prvkom je pohovor pred príslušnou radou. Správa o právnom štáte 2020, Kapitola o situácii v oblasti právneho štátu v Chorvátsku, s. 3 – 4.

²⁴ Novelami sa takisto obmedzil výber kandidátov, s ktorými môže rada vykonať pohovor. Dôsledky týchto noviel bolo možné vidieť v niektorých postupoch vymenúvania v rokoch 2019 a 2020, v ktorých rady čelili problémom, keď sa pokúšali vyhnúť tomu, aby z postupu vymenúvania zostalo len mechanické počítanie bodov. Správa o právnom štáte 2020, Kapitola o situácii v oblasti právneho štátu v Chorvátsku, s. 4.

²⁵ Štátna súdna rada navrhla zmeny zákona o Štátnej súdnej rade, najmä zvýšenie počtu bodov udeľovaných po pohovore s kandidátmi na úroveň, ktorá bola pred novelami z roku 2018, a preskúmanie ustanovení, na základe ktorých môžu byť kandidáti pozvaní na pohovor. Informácie získané v súvislosti s návštevou Chorvátska.

²⁶ Zmenený systém predkladania, vykonávania, kontrolovania a uverejňovania správ v súvislosti s majetkom sudcov, štátnych zástupcov a zástupcov štátnych zástupcov (majetkových priznaní) bol zavedený v právnych predpisoch v roku 2018. Sudcovia a štátni zástupcovia sú povinní predložiť svoje majetkové priznania v elektronickej forme, pričom údaje o ich majetku sú verejné a uverejnené na webových sídlach rád v súlade s pravidlami ochrany osobných údajov. Príspevok Chorvátska k Správe o právnom štáte 2021, s. 3 – 5, 17 – 18.

²⁷ Príspevok Chorvátska k Správe o právnom štáte 2021, s. 3, 17. Aby obidve rady získali prístup k databáze iných inštitúcií (napríklad daňového úradu, finančnej agentúry, ministerstva dopravy, ministerstva poľnohospodárstva, katastra nehnuteľností), musia uzavrieť dohody s jednotlivými inštitúciami, v ktorých sa stanovuje druh vymieňaných informácií a ktoré obsahujú ustanovenia ochrany osobných údajov.

²⁸ Informácie získané v súvislosti s návštevou Chorvátska.

²⁹ Ministerstvo spravodlivosti a verejnej správy vo februári 2021 organizovalo tripartitné stretnutie so zástupcami Komisie pre riešenie konfliktov záujmov a Štátnej súdnej rady s cieľom výmeny skúseností pri zavádzaní aplikácií IKT. Príspevok Chorvátska k Správe o právnom štáte 2021, s. 18.

zameraného na automatické porovnávanie údajov, sa plánuje zaviesť do konca roka 2021. Ďalšie zlepšenia softvérového riešenia pre obe rady, ako aj pre Komisiu pre riešenie konfliktov záujmov (ktorá používa softvérové riešenie od roku 2018) sa plánuje až na rok 2024³⁰, a to v súlade s Národným plánom obnovy a odolnosti.

Štátna súdna rada, rady sudcov a vyšetrovacie orgány reagujú na sériu údajných porušení etiky a pravidiel zo strany sudcov. Začiatkom roka 2021 sa vo veľkom písalo v tlači a verejne diskutovalo o niekoľkých udalostiach v spojitosti so sudcami, ku ktorým údajne došlo v rokoch 2020 a 2021. V jednom prípade išlo o piatich sudcov, ktorí údajne porušili reštriktívne protipandemické opatrenia. Predseda Najvyššieho súdu začal konania vo veci porušenia Kódexu justičnej etiky³¹. Jedna rada sudcov v marci skonštatovala, že kódex porušil jeden zo sudcov, zatiaľ čo ďalšia rada sudcov skonštatovala, že ostatní štyria sudcovia kódex neporušili. Všetkých päť rozhodnutí bolo napadnutých a Rada pre etiku v tejto veci 13. mája 2021 rozhodla, že všetci piati sudcovia porušili Kódex justičnej etiky v dôsledku porušenia reštriktívnych protipandemických opatrení³². V druhom prípade išlo o obvinenia z porušenia nestrannosti a prijatia nezákonných darov pre sudcov rozhodujúcich o podozrivom v trestnom konaní (prominentná verejná osoba). V tomto prípade predseda príslušného súdu začal disciplinárne konania pred Štátnou súdnou radou. Konania voči sudcom vrátane trestných konaní stále prebiehajú³³. O porušení Kódexu justičnej etiky sudcami jednotlivých súdov rozhodujú rady sudcov na daných súdoch³⁴. Proti rozhodnutiu sa možno odvolať na Rade pre etiku. Ide o skupinu sudcov, ktorých vybrali predsedovia rád sudcov³⁵. Rozhodnutia o disciplinárnych sankciách voči sudcom prijíma Štátna súdna rada a je možné sa proti nim odvolať na Ústavnom súde³⁶.

Kvalita

Miera používania nástrojov elektronickej komunikácie na súdoch sa postupne zvyšuje³⁷. Podľa Porovnávacieho prehľadu EÚ v oblasti justície za rok 2021 informačné a komunikačné technológie (IKT) používané na sledovanie prípadov a elektronická komunikácia medzi súdmi a účastníkmi konania patria k najmenej rozvinutým v EÚ³⁸. Čo sa týka používania IKT v oblasti sledovania prípadov, na posledných zostávajúcich súdoch prebieha zavádzanie systému e-File, ktorý by mal byť funkčný do konca roka 2021³⁹. Pokiaľ ide o nástroje elektronickej komunikácie, systém e-Communication, ktorý umožňuje elektronickú výmenu dokumentov so súdom, sa zaviedol na obchodných, župných a obecných súdoch, Najvyššom obchodnom súde a Najvyššom súde (len v civilných veciach).

³⁰ Podľa oznámenia v Národnom pláne obnovy a odolnosti, ktorý predložila chorvátska vláda 18. mája 2021.

³¹ Najvyšší súd, žiadosť predsedu Najvyššieho súdu z 5. marca 2021.

³² Rada pre etiku Najvyššieho súdu Chorvátskej republiky rozhodla o sťažnostiach sudcov v rámci postupu posúdenia existencie porušenia Kódexu justičnej etiky – tlačová správa z 31. mája 2021.

³³ Troch sudcov 9. júna 2021 zatkli v súvislosti s údajnými trestnými činmi korupcie. Treba poznamenať, že predseda príslušného súdu požiadal aj o novú bezpečnostnú previerku sudcov, ktorí na príslušnom súde rozhodujú o trestných činoch korupcie a organizovanej trestnej činnosti.

³⁴ Rozhodnutie o porušení etiky sa vkladá do osobného spisu sudcov a postúpi sa predsedovi príslušného súdu.

³⁵ Články 106, 107 a 107. a zákona o súdoch.

³⁶ Články 62 – 79 zákona o Štátnej súdnej rade. Porovnanie orgánov zapojených do disciplinárnych konaní voči sudcom v jednotlivých členských štátoch sa uvádza v Porovnávacom prehľade EÚ v oblasti justície za rok 2020, na obrázkoch č. 52 – 53.

³⁷ Správa o právnom štáte 2020, Kapitola o situácii v oblasti právneho štátu v Chorvátsku, s. 4.

³⁸ Porovnávací prehľad EÚ v oblasti justície za rok 2021, obrázky č. 40 – 47.

³⁹ Na štyroch správnych súdoch prvého stupňa a Najvyššom správnom súde. Príspevok Chorvátska k Správe o právnom štáte 2021, s. 9.

Tento systém v súčasnosti používajú najmä právnici, verejní notári, súdni znalci, odhadcovia, tlmočníci a správcovia⁴⁰. Miera používania systému e-Communication sa v roku 2020 zvýšila po tom, ako sa pre právnické osoby v právnych predpisoch stanovilo povinné používanie elektronickej komunikácie (občania majú ešte stále možnosť komunikovať v papierovej podobe)⁴¹. Stále však existuje priestor na zlepšenie, najmä pokiaľ ide o trestné veci: hoci technické podmienky na elektronickú komunikáciu medzi štátnymi zástupcami a súdmi existujú, bude potrebná novelizácia Trestného poriadku, ktorá sa plánuje na rok 2022⁴². Pokiaľ ide o elektronickú komunikáciu medzi štátnymi zástupcami a políciou, bola vykonaná skúška. Polícia posielala obžaloby vo veci prečinov na súdy, ale na to, aby súdy komunikovali elektronicke s políciou, sú potrebné legislatívne zmeny. Zverejňovanie rozsudkov súdov prvého a druhého stupňa je naďalej veľmi obmedzené⁴³. Do roka 2023 sa plánuje vylepšenie systému e-File⁴⁴ špeciálnym modulom na anonymizáciu, ktorý umožní zverejnenie rozsudkov na verejne prístupnom portáli s možnosťou vyhľadávania⁴⁵.

Štátna súdna rada a Rada štátnych zástupcov prijali určité dočasné posily, ale nedostatok ľudských zdrojov naďalej pretrváva. Ako sa uvádza v Správe o právnom štáte 2020, Štátna súdna rada a Rada štátnych zástupcov majú značné právomoci⁴⁶, ale ich administratívna kapacita je naďalej veľmi obmedzená⁴⁷ a situácia sa výrazne nezlepšila. Hoci v roku 2020 obidve rady formálne prijali viac finančných zdrojov (Štátna súdna rada o 25 % viac v porovnaní s rokom 2019 a Rada štátnych zástupcov o 40 % viac), v dôsledku opatrení týkajúcich sa pandémie ochorenia COVID-19 sa využitie týchto zdrojov na prijímanie nových zamestnancov odložilo. Rady dosiaľ prijali len určité dočasné posily na overovanie majetkových priznaní sudcov a štátnych zástupcov⁴⁸.

Nový Najvyšší trestný súd začal pracovať ako špecializovaný odvolací súd v trestných konaniach. Najvyšší trestný súd začal v januári 2021 fungovať ako špecializovaný súd s právomocou rozhodovať o odvolaniach proti rozhodnutiam župných súdov (ktoré konajú ako trestné súdy prvého alebo druhého stupňa)⁴⁹. Súd začal pracovať na základe rozsudku Ústavného súdu, v ktorom sa rozhodlo o tom, že Najvyšší trestný súd nespochybňuje ústavnú pozíciu Najvyššieho súdu⁵⁰. Poskytli sa potrební profesionálni a administratívni zamestnanci

⁴⁰ Príspevok Chorvátska k Správe o právnom štáte 2021, s. 8.

⁴¹ Na konci roka 2020 bolo elektronicke zaslaných a prijatých okolo 49 % všetkých dokumentov na obchodných súdoch a 26 % dokumentov na obecných súdoch. Informácie prijaté v súvislosti s návštevou Chorvátska.

⁴² Podľa oznámenia v Národnom pláne obnovy a odolnosti, ktorý predložila chorvátska vláda 18. mája 2021.

⁴³ Porovnávací prehľad EÚ v oblasti justície za rok 2021, obrázok č. 46. Správa o právnom štáte 2020, Kapitola o situácii v oblasti právneho štátu v Chorvátsku, s. 6 – 7.

⁴⁴ Podľa oznámenia v Národnom pláne obnovy a odolnosti, ktorý predložila chorvátska vláda 18. mája 2021.

⁴⁵ Príspevok Chorvátska k Správe o právnom štáte 2021, s. 8 – 9.

⁴⁶ Pozri poznámky pod čiarou č. 1 a 3.

⁴⁷ Správa o právnom štáte 2020, Kapitola o situácii v oblasti právneho štátu v Chorvátsku, s. 4 – 5.

⁴⁸ Pozri oddiel Nezávislosť.

⁴⁹ Článok 490 Trestného poriadku: 1. Odvolanie proti rozsudkom súdov druhého stupňa je povolené na súde tretieho stupňa len v týchto prípadoch: a) súd druhého stupňa uložil trest dlhodobého odňatia slobody alebo potvrdil verdikt súdu prvého stupňa, ktorý trest uložil; b) súd druhého stupňa zvrátil verdikt súdu prvého stupňa, v ktorom súd obvineného oslobodil, a oznámil verdikt, v ktorom bol obvinený vyhlásený za vinného.

⁵⁰ V žiadosti o preskúmanie ústavnosti zákonov sa okrem iného tvrdilo, že zákon o súdoch a Trestný poriadok protiústavne obmedzili právomoc Najvyššieho súdu konať ako súd tretieho stupňa a protiústavne zrušili právomoc konať ako súd druhého stupňa. Podľa Ústavného súdu má orgán zákonodarnej moci právomoc rozhodnúť, o ktorých typoch problémov budú jednotlivé súdy rozhodovať. Takisto uviedol, že opatrenia použité Najvyšším súdom s cieľom zabezpečiť, že nebude ohrozená konzistencia judikatúry, a to najmä v prípade, keď Najvyšší súd na svoje zasadnutia týkajúce sa konzistentnosti judikatúry pozve (v súlade

a náležite vybavené priestory súdu. Štátna súdna rada vymenovala na tomto súde 11 z celkového počtu 15 sudcov v súlade s rozhodnutím ministra spravodlivosti a verejnej správy, ako aj nového predsedu súdu⁵¹. V súlade s ustanoveniami by mal tento nový súd uľahčiť prácu Najvyššiemu súdu ako súd druhého stupňa. Najvyšší súd sa tak bude môcť sústreďovať na právne problémy v trestných konaniach konajúc ako súd tretieho stupňa.

Efektívnosť

Počet nevybavených prípadov a dĺžka konaní na súdoch druhého stupňa sa znížili, pričom sa zväčša zvýšili na súdoch prvého stupňa, a naďalej patria k najhorším v EÚ⁵². Pandémia ochorenia COVID-19, ako aj obrovské zemetrasenia v Záhrebe a Petrinji nepriaznivo ovplyvnili efektívnosť najmä súdov prvého stupňa, a to hlavne v dôsledku oneskorenia vypočítaní, pričom súdy druhého stupňa a Najvyšší súd, ktoré väčšinou pracujú na základe písomných súdnych spisov, pokračovali v práci so zvýšenou efektívnosťou⁵³. Priemerná dĺžka konaní na súdoch prvého stupňa v roku 2020 naďalej patrila medzi najdlhšie v EÚ a väčšinou sa zvýšila, a to na 1 000 dní v obchodných sporových konaniach (735 dní v roku 2019) a na 705 dní v trestných konaniach na obecných súdoch (691 dní v roku 2019), pričom v civilných sporových konaniach sa znížila na 826 dní (854 dní v roku 2019)⁵⁴. Priemerná dĺžka konaní sa väčšinou znížila na župných súdoch, pričom civilné sporové konania na súdoch druhého stupňa trvali len 233 dní (258 dní v roku 2019) a trestné konania 804 dní (930 dní v roku 2019). Na súdoch prvého stupňa sa počet nevybavených prípadov znížil o 13 % v obchodných konaniach (v porovnaní s rokom 2019), ale v roku 2020 sa zvýšil o 15 % v civilných sporových konaniach, o 12 % v správnych konaniach a o 9 % v trestných konaniach. Na župných súdoch druhého stupňa sa počet nevybavených prípadov v civilných sporových konaniach znížil o 22 % a o 9 % v trestných konaniach. Dĺžka konaní na Najvyššom obchodnom súde a Najvyššom súde sa ďalej skracovala v obchodných konaniach a počet nevybavených prípadov sa znižoval v civilných konaniach. Ministerstvo spravodlivosti a verejnej správy na začiatku roka 2021 začalo navrhovať akčné plány na zlepšenie efektívnosti práce súdov, v dôsledku čoho sa plánuje vypracovať individuálne prispôsobený plán pre každú súdnu oblasť a špecializované súdy⁵⁵.

---

s článkom 27 zákona o súdoch) aj predsedu Najvyššieho trestného súdu. Rozsudok Ústavného súdu z 3. novembra 2020, U-I-4658/2019.

⁵¹ Zostávajúci štyria kandidáti na sudcov v Štátnej súdnej rade nezískali dostatok hlasov a oznámenie o voľnom pracovnom mieste sa neopakovalo, a to aj vzhľadom na to, že počet konaní na súde je v súčasnosti nízky.

⁵² Porovnávací prehľad EÚ v oblasti justície za rok 2021, obrázky č. 6 – 19.

⁵³ Predseda Najvyššieho súdu 2. novembra 2020 vydal pokyn pre predsedov súdov organizovať prácu podľa dvoch modelov. Podľa modelu A súdy prvého stupňa konajú vo všetkých typoch konaní v rámci svojej právomoci v súlade s epidemiologickými opatreniami a v záujme znížiť počet osôb v budovách súdov, zatiaľ čo aktivity mimo budovy súdu sa majú vykonávať len v prípade, že sú naliehavé. Odporúča sa používanie systému e-Communication, a teda pri vypočítaniach na súdoch druhého stupňa sa majú používať nástroje videokonferencie alebo audiokonferencie. Podľa modelu B, ktorý sa používa po schválení predsedom Najvyššieho súdu v prípade nepriaznivého vývoja epidemiologickej situácie, súdy prvého stupňa konajú len v naliehavých prípadoch a na súd majú prístup len sudcovia, ktorí sú k týmto veciam pridelení. Vypočítania vo všetkých ďalších veciach sú odložené o 14 dní. Aktivity mimo budovy súdu sú pozastavené. Na súdoch druhého stupňa predseda súdu určí plán vypočítaní prostredníctvom odporúčaných nástrojov na videokonferencie alebo audiokonferencie. Príspevok Chorvátska k Správe o právnom štáte 2021, s. 14.

⁵⁴ Údaje za rok 2020, ministerstvo spravodlivosti.

⁵⁵ Príspevok Chorvátska k Správe o právnom štáte 2021, s. 11.

II. PROTIKORUPČNÝ RÁMEC

Ministerstvo spravodlivosti a verejnej správy je ústredným orgánom na predchádzanie korupcii, so špecializovanou jednotkou na koordináciu vykonávania protikorupčných stratégií a súvisiacich akčných plánov. Takisto koná ako ústredný orgán pre výmenu údajov o potláčaní korupcie. Rada pre predchádzanie korupcii, ktorá je poradným orgánom vlády zloženým zo zástupcov verejných inštitúcií a mimovládnych organizácií, a Národná rada pre monitorovanie vykonávania stratégie na boj proti korupcii dvakrát ročne podávajú správy parlamentu. Úrad pre potláčanie korupcie a organizovanej trestnej činnosti (USKOK) je úradom špeciálnej prokuratúry, ktorý je zodpovedný za stíhanie trestných činov korupcie, a Národný policajný úrad pre potláčanie korupcie a organizovanej trestnej činnosti (PNUSKOK) je špecializované policajné oddelenie zodpovedné za prevenciu, odhaľovanie a vyšetrovanie zložitých trestných činov súvisiacich s korupciou. Nový Najvyšší trestný súd začal fungovať v roku 2021 ako súd druhého stupňa v prípadoch korupcie stíhaných úradom USKOK⁵⁶. Úrad ombudsmanky pracuje na rozvoji svojej novej úlohy v súvislosti s vedením správ od oznamovateľov.

Odborníci aj výkonní riaditelia podnikov vnímajú úroveň korupcie vo verejnom sektore aj naďalej ako vysokú. V Indexe vnímania korupcie organizácie Transparency International 2020 dosiahlo Chorvátsko 47 bodov zo 100 a umiestnilo sa na 18. mieste v Európskej únii a na 63. mieste vo svete⁵⁷. Toto vnímanie sa⁵⁸ za posledných päť rokov⁵⁹ zhoršilo.

O novej protikorupčnej stratégii na roky 2021 – 2030 prebieha verejná konzultácia, pričom predošlá stratégia sa skončila. Rozhodnutie začať postup navrhovania novej stratégie bolo prijaté 19. novembra 2020⁶⁰. Po úvodnej konzultácii je návrh stratégie momentálne zverejnený na verejnú konzultáciu⁶¹. Nová stratégia bude doplnená trojročnými plánmi vykonávania. Prvý plán vykonávania sa stanovuje na roky 2022 – 2024 a jeho príprava sa začne až po prijatí stratégie⁶². Podľa príslušných orgánov bude cieľom komplexnej protikorupčnej stratégie na roky 2021 – 2030 riešenie širokého spektra otvorených otázok stanovením konkrétnych korupčných oblastí, ktoré je potrebné posilniť, ako bolo zdôraznené aj v medzinárodných odporúčaniach⁶³. Stratégia sa sústreďuje predovšetkým na predchádzanie korupcii⁶⁴, posilnenie inštitucionálneho a právneho rámca v oblasti boja proti korupcii, zvyšovanie informovanosti širokej verejnosti o škodlivosti

⁵⁶ Pozri informácie o fungovaní Najvyššieho trestného súdu a rozsudok Ústavného súdu z 3. novembra 2020, U-I-4658/2019 v oddiele o kvalite justičných systémov.

⁵⁷ Index vnímania korupcie organizácie Transparency International 2020 (2021), s. 2 – 3. Úroveň vnímanej korupcie sa kategorizuje takto: nízka úroveň (vnímanie korupcie vo verejnom sektore medzi odborníkmi a výkonnými riaditeľmi podnikov dosahuje viac ako 79 bodov); pomerne nízka (počet bodov 79 – 60), pomerne vysoká (počet bodov 59 – 50), vysoká (počet bodov menej ako 50).

⁵⁸ V roku 2015 dosiahlo Chorvátsko 51 bodov, zatiaľ čo v roku 2020 dosiahlo 47 bodov. O výrazné zvýšenie/zníženie ide vtedy, keď dôjde k zmene o viac ako päť bodov; zlepšenie/zhoršenie (zmeny v rozmedzí 4 – 5 bodov); relatívne stabilná úroveň (zmeny v rozmedzí 1 – 3 bodov) za posledných päť rokov.

⁵⁹ Údaje Eurobarometra o vnímaní korupcie občanmi a podnikmi a o ich skúsenostiach s korupciou, ktoré boli nahlásené minulý rok, sa aktualizujú každý druhý rok. Najnovším súborom údajov je osobitný prieskum Eurobarometra 502 (2020) a rýchly prieskum Eurobarometra 482 (2019).

⁶⁰ Protikorupčná stratégia na roky 2015 – 2020.

⁶¹ Návrh protikorupčnej stratégie na roky 2021 – 2030 bol uverejnený na vládnom portáli elektronických konzultácií.

⁶² Písomný príspevok chorvátskej vlády k Správe o právnom štáte 2021, s. 12.

⁶³ Zoznam medzinárodných odporúčaní uvedený v návrhu protikorupčnej stratégie, s. 6.

⁶⁴ Protikorupčná stratégia na roky 2015 – 2020 zameraná na predchádzanie korupcii, pozri Správu o právnom štáte 2020, Kapitulu o situácii v oblasti právneho štátu v Chorvátsku, s. 9.

korupcie, zvyšovanie transparentnosti práce verejných subjektov a zlepšovanie systémov integrity vo viacerých prioritných oblastiach⁶⁵.

Inštitucionálny rámec na boj proti korupcii bol podrobený určitej inštitucionálnej reorganizácii v záujme zvýšenia jeho efektívnosti. Ministerstvo spravodlivosti a ministerstvo verejnej správy sa 22. júla 2020 zlúčili do ministerstva spravodlivosti a verejnej správy⁶⁶. Cieľom novej štruktúry je zlepšiť prácu úseku pre predchádzanie korupcii, ktorého súčasťou sú v súčasnosti dve nové organizačné jednotky⁶⁷. Okrem toho Rada pre predchádzanie korupcii v súčasnosti pozostáva zo zástupcov Štátnej volebnej komisie, z ombudsmanky a Ústredného štátneho úradu pre rozvoj digitálnej spoločnosti. Ľudské a finančné zdroje sa nedávno trochu zvýšili⁶⁸. Komisia pre riešenie konfliktov záujmov však má obmedzený počet zamestnancov⁶⁹.

Právny rámec na boj proti korupcii treba ešte zreformovať. Zrušenie politických imunit členov vlády bolo oznámené vo vládnom programe na roky 2020 – 2024⁷⁰, avšak pravidlá zostávajú rovnaké, ako ich vymedzuje článok 34 zákona o vláde, v ktorom sa imunita predpokladá v prípade všetkých zločinov postihnutelných odňatím slobody až na päť rokov. Podľa trestného zákona sa za úplatkárstvo uplatňujú tresty odňatia slobody až na desať rokov a rovnaké ustanovenia sa vzťahujú aj na zahraničných verejných činiteľov⁷¹. V súčasnom návrhu protikorupčnej stratégie na roky 2021 – 2030, o ktorom sa verejne konzultuje, sa predpokladá konkrétny medzník zlepšenia rámca na boj proti korupcii v medzinárodných obchodných transakciách⁷². V tejto súvislosti sa v návrhu stratégie uvádza, že legislatívny rámec týkajúci sa imunity členov vlády je potrebné posilniť zrušením imunity v prípade trestných činov korupcie tak, ako to odporúča aj skupina GRECO⁷³.

Stíhanie a vyšetrovanie prípadov korupcie na vysokých miestach pokračuje, ale z dôvodu zdĺhavých konaní sa odsúdenia často oneskorujú. Vyšetrovanie a stíhanie korupcie naďalej vykazovalo pozitívny trend, a to aj na miestnej úrovni⁷⁴. Úrad štátnych zástupcov v roku 2020 inicioval obžaloby proti 84 osobám (v roku 2019 išlo o 109 osôb).

⁶⁵ Návrh protikorupčnej stratégie na roky 2021 – 2030, s. 5.

⁶⁶ Príspevok Chorvátska k Správe o právnom štáte 2021, s. 15.

⁶⁷ Príspevok Chorvátska k Správe o právnom štáte 2021, s. 15. Týmto dvomi novými jednotkami sú: útvar pre strategické plánovanie, koordináciu implementácie vnútroštátnych dokumentov a zvýšenie informovanosti verejnosti a útvar pre medzinárodnú spoluprácu a vývoj a zlepšenie normatívneho rámca.

⁶⁸ Príspevok Chorvátska k Správe o právnom štáte 2021, s. 15.

⁶⁹ Podľa informácií poskytnutých Komisiou pre predchádzanie konfliktom záujmov v súvislosti s návštevou Chorvátska.

⁷⁰ Vláda Chorvátskej republiky, vládný program na roky 2020 – 2024, s. 45. V pláne legislatívnych činností vlády na rok 2021 sa za štvrtý štvrtrok uvádza odkaz na postup pracovných orgánov v súvislosti s novelami. Cieľom tohto zákona je zrušenie imunity členov vlády v prípade trestných činov korupcie, ktoré sú stíhané *ex officio*.

⁷¹ Podľa článkov 293 – 294 sa úplatkárstvo kriminalizuje, ale neuvádza sa jasný odkaz na zahraničných verejných činiteľov. V článku 89 ods. 3 trestného zákona sa vymedzuje úradná osoba. OECD, *Foreign Bribery Offence and its Enforcement in Eastern Europe and Central Asia* (Trestné činy podplácania zahraničných verejných činiteľov vo východnej Európe a v Strednej Ázii), 2016, s. 69.

⁷² Návrh protikorupčnej stratégie na roky 2021 – 2030, s. 30.

⁷³ GRECO, piate kolo hodnotenia – hodnotiaci správa zo 6. decembra 2019, bod 99.

⁷⁴ Úrad štátnych zástupcov v roku 2020 prijal trestné oznámenia týkajúce sa 1 230 údajných podozrivých z trestných činov korupcie, čo predstavuje 72 % celkových trestných oznámení prijatých úradom USKOK (v roku 2019 išlo o 1 003 podozrivých, čo predstavuje 73 % celkových oznámení). V porovnaní s predchádzajúcimi rokmi to znamená okolo 20 % nárast počtu údajných podozrivých. Treba poznamenať, že viac ako 90 % týchto oznámení bolo zamietnutých, pričom väčšinu z nich oznámili občania. Úrad štátnych zástupcov, správa za rok 2020 z 29. apríla 2021, s. 187 – 188.

V tom istom období súdy vydali rozsudky, ktoré sa týkali 92 osôb, z čoho 78 osôb bolo odsúdených (85 %). Čo sa týka sankcií za trestné činy korupcie, 31 osôb dostalo trest odňatia slobody (v prípade 12 osôb došlo k zmene trestu odňatia slobody na verejnoprospešné práce) a 47 osôb bolo podmienene odsúdených. Dĺžka vyšetovania vedených štátnymi zástupcami Úradu pre potlačanie korupcie a organizovanej trestnej činnosti (USKOK) sa v roku 2020 zvýšila (v dôsledku zložitosti prípadov a pandémie ochorenia COVID-19). Len približne v 28 % prípadov úradu USKOK sa vyšetovanie dokončilo do šiestich mesiacov (v roku 2019 to bolo 90 %). Viac ako v 35 % prípadov vyšetovanie trvalo až do jedného roka, pričom vo zvyšných 35 % prípadov vyšetovanie trvalo až 18 alebo viac mesiacov. Keď sa prípady dostanú na súdy, niekoľko prípadov veľkej korupcie čelí zdĺhavým postupom, ktoré spomaľujú rozhodnutia súdu⁷⁵. Na riešenie neefektívnosti justičného systému uvedeného v Správe o právnom štáte 2020 sa nepodnikli žiadne jasné kroky. V záujme riešenia tohto problému sa v návrhu stratégie stanovil cieľ zlepšiť právny rámec na stíhanie trestných činov korupcie s cieľom urýchliť súdne konania⁷⁶. Čo sa týka momentálne dostupných zdrojov, úrad USKOK informovalo ťažkostiach pri prijímaní nových štátnych zástupcov, keďže uchádzači nespĺňajú požiadavky na odborné znalosti⁷⁷. Úrad USKOK aj Národný policajný úrad pre potlačanie korupcie a organizovanej trestnej činnosti (PNUSKOK) uviedli, že spolupráca pri vyšetovaní a stíhaní trestných činov korupcie funguje dobre. Vnútroštátne orgány oznámili, že dostupné zdroje sa považujú za dostatočné a špeciálne protikorupčné odborné prípravy sú dostupné online. Nedostatky sa zistili v súvislosti s dostupnosťou vybavenia na vykonávanie zložitých vyšetovacích činností⁷⁸. Podľa návrhu stratégie bude pre úrad PNUSKOK prínosná digitalizácia a renovácia na vnútroštátnej aj miestnej úrovni⁷⁹.

Pokiaľ ide o posilnenie právneho rámca na predchádzanie konfliktu záujmov, od Správy o právnom štáte 2020 sa dosiahol len malý pokrok⁸⁰. V Správe o právnom štáte 2020 sa zistilo, že je potrebné zlepšiť právny rámec týkajúci sa konfliktu záujmov, pokiaľ ide o jeho vykonávanie a s cieľom zabezpečiť, aby mala Komisia pre riešenie konfliktov záujmov dostatočnú právomoc na ukládanie odrádzajúcich sankcií a plnenie svojej základnej preventívnej úlohy⁸¹. Hoci sa právny rámec týkajúci sa konfliktu záujmov nezmenil, z návrhu protikorupčnej stratégie na roky 2021 – 2030 vyplýva záväzok zlepšiť ho, pričom sa uvádzajú isté podrobnosti o tom, čo by tento záväzok znamenal⁸². Rozhodnutia Komisie pre riešenie konfliktov záujmov boli predmetom viacerých rozsudkov správnych súdov a Ústavného súdu⁸³. Najvyšší správny súd napríklad 12. septembra 2019 v súvislosti s právomocami komisie podľa článku 5 zákona o predchádzaní konfliktu záujmov potvrdil postup komisie a sankcie, ktoré vydala. Najvyšší správny súd 10. decembra 2020 vyniesol svoj rozsudok v prípade jedného odvolania a odkazujúc na ustanovenia v článku 5 zákona o predchádzaní konfliktu záujmov rozhodol, že Komisia pre predchádzanie konfliktom záujmov nemá

⁷⁵ Trestné procesy na súdoch prvého stupňa v roku 2020 trvali priemerne 733 dní na obecných súdoch a 804 dní na župných súdoch (konania vo vážnych trestných veciach). Podľa údajov ministerstva spravodlivosti a verejnej správy. Pokiaľ ide o prípady korupcie, jedným z príkladov je prípad Fimi Media, ktorý prebieha už 11 rokov.

⁷⁶ Návrh protikorupčnej stratégie na roky 2021 – 2030, s. 32.

⁷⁷ Podľa informácií poskytnutých úradom USKOK v súvislosti s návštevou Chorvátska. Napríklad nedostatok špecializovaného softvéru, forenzných nástrojov na vyšetovanie elektronických zariadení.

⁷⁸ Podľa informácií poskytnutých úradom PNUSKOK v súvislosti s návštevou Chorvátska.

⁷⁹ Návrh protikorupčnej stratégie na roky 2021 – 2030, s. 36.

⁸⁰ Správa o právnom štáte 2020, Kapitola o Chorvátsku, s. 10.

⁸¹ Správa o právnom štáte 2020, Kapitola o Chorvátsku, s. 10.

⁸² Návrh protikorupčnej stratégie na roky 2021 – 2030, s. 44 – 45.

⁸³ Napríklad rozsudok Ústavného súdu z 2. júla 2019, U-III-673/2018. Týmto rozsudkom sa zrušili rozsudky správneho súdu a Najvyššieho správneho súdu s odôvodnením, že okrem iného príslušné súdy neposkytli účinnú súdnu kontrolu.

právomoc ukladať sankcie len na základe porušenia zásad kódexu správania verejných činiteľov⁸⁴. Táto otázka sa týka výkladu článku 5⁸⁵ a možnosti komisie ukladať sankcie verejným činiteľom výhradne na základe tohto ustanovenia⁸⁶. Následky tohto rozsudku sú dôležité, keďže majú vplyv na právomoci Komisie pre riešenie konfliktov záujmov ukladať sankcie⁸⁷. Skupina štátov Rady Európy proti korupcii (GRECO) preskúmala právomoci Komisie pre riešenie konfliktov záujmov a zdôraznila, že pokiaľ ide o články 2 a 5 zákona⁸⁸, komisia môže stanoviť len to, či došlo k porušeniu, ale nemôže ukladať sankcie. V tejto súvislosti skupina GRECO odporučila preskúmať všetky dostupné sankcie za porušenie zákona o predchádzaní konfliktu záujmov s cieľom zabezpečiť, že sa všetky porušenia riadne potrestajú. Občianska spoločnosť vyjadrila obavy z možného zhoršenia právomocí komisie ukladať sankcie na základe rozsudku Najvyššieho správneho súdu⁸⁹. Komisia pre riešenie konfliktov záujmov vyjadrila obavy v súvislosti so spornou judikatúrou a navrhla Úradu štátnych zástupcov začať na Najvyššom súde mimoriadne preskúmanie rozsudku Najvyššieho správneho súdu s cieľom zrušiť tento rozsudok, no návrh bol 14. mája zamietnutý⁹⁰. Najvyšší správny súd 27. mája 2021 vyniesol ďalší rozsudok v súvislosti s článkom 5 príslušného zákona, ktorým potvrdil rozsudok správneho súdu vyneseny 19. decembra 2020⁹¹.

Ako sa uvádza v Správe o právnom štáte 2020⁹², etické pravidlá pre členov vlády a poslancov parlamentu chýbajú a „jav otáčavých dverí“ sa naďalej reguluje len čiastočne. Skupina GRECO⁹³ poukázala na chýbajúci etický kódex pre členov vlády⁹⁴ a poslancov parlamentu⁹⁵, pričom na riešenie týchto odporúčaní⁹⁶ sa podnikli určité kroky.

⁸⁴ Rozsudok Najvyššieho správneho súdu z 10. decembra 2020, Usz-2745/18-5.

⁸⁵ Článkom 5 príslušného zákona sa odkazuje na zásady, ktoré verejní činitelia musia pri vykonávaní svojich verejných povinností dodržiavať – konať čestne, svedomito, zodpovedne a nestranné a zachovávať si dôveryhodnosť a dôstojnosť.

⁸⁶ Podľa rozsudku Najvyššieho správneho súdu môže Komisia pre riešenie konfliktov záujmov ukladať sankcie len podľa zoznamu porušení uvedených v článku 42 toho istého zákona, pričom ustanovenia článku 5 sa v tomto zozname neuvádzajú. Rozsudok Najvyššieho správneho súdu z 10. decembra 2020, Usz-2745/18-5.

⁸⁷ Podobné prebiehajúce postupy Komisie pre predchádzanie konfliktom záujmov by mohli byť zároveň ovplyvnené rozsudkom Najvyššieho správneho súdu.

⁸⁸ GRECO, piate kolo hodnotenia: Predchádzanie korupcii a podpora integrity v ústredných štátnych správach (najvyšších výkonných funkciách) a v orgánoch presadzovania práva, 24. marca 2020, bod 92.

⁸⁹ GONG, list skupine GRECO: *The Commission must not be destroyed* (Komisia nesmie byť zničená), 4. februára 2021.

⁹⁰ Najvyšší správny súd 3. februára 2021 vydal tlačovú správu k svojej judikatúre v súvislosti s konfliktom záujmov, pričom uviedol, že správne súdy majú právomoc posudzovať zákonnosť rozhodnutí Komisie pre predchádzanie konfliktom záujmov a zabezpečiť zákonnosť, ale aj poskytovať súdnu ochranu práv a právnych záujmov fyzických a právnických osôb a ďalších strán poškodzovaných jednotlivými rozhodnutiami alebo konaním verejných subjektov. Súd takisto poznamenal, že boj proti korupcii neznamená, že súdy musia nekriticky a bezpodmienečne posudzovať všetky rozhodnutia komisie ako zákonné, pretože tým pádom by sa stratil zmysel uvedenej úlohy správnych súdov pri kontrole zákonnosti rozhodnutí prijatých verejnými subjektmi. Najvyšší správny súd, tlačová správa z 3. februára 2021.

Úrad štátnych zástupcov 14. mája 2021 zamietol iniciatívu komisie v súvislosti s rozsudkom Najvyššieho správneho súdu z decembra 2020 vzhľadom na skutočnosť, že dotknutá osoba, starosta mesta Záhreb, zomrel.

⁹¹ Rozsudok Najvyššieho správneho súdu z 27. mája 2020, Usz-2889/20-2.

⁹² Správa o právnom štáte 2020, Kapitola o situácii v oblasti právneho štátu v Chorvátsku, s. 11.

⁹³ Prebiehajú prípravné práce s cieľom vytvoriť etický kódex pre poslancov parlamentu a etický kódex pre členov vlády.

⁹⁴ GRECO, piate kolo hodnotenia: Predchádzanie korupcii a podpora integrity v ústredných štátnych správach (najvyšších výkonných funkciách) a v orgánoch presadzovania práva, 24. marca 2020, s. 15 – 16.

⁹⁵ GRECO, štvrté kolo hodnotenia: Dodatok k Druhej správe o plnení odporúčaní, Chorvátsko, 21. októbra 2020, s. 3.

⁹⁶ Pracovná skupina zodpovedná za návrh Etického kódexu pre poslancov parlamentu poslala svoj návrh Výboru pre ústavu, rokovací poriadok a politický systém po diskusii na zasadnutí predsedníctva.

Pravidlá javu otáčavých dverí neboli posilnené a ich rozsah je naďalej obmedzený⁹⁷. Podľa ustanovenia sa úradníkom zakazuje prijať zamestnanie v súkromnom sektore 12 mesiacov po skončení verejnej služby⁹⁸, čo skupina GRECO považuje za príliš krátke obdobie, pričom ďalej odporučila zveriť Komisii pre predchádzanie konfliktom záujmov úlohu sprostredkovateľa v tejto oblasti.

Existuje etický kódex pre zamestnancov verejnej správy na štátnej úrovni, etické kódexy na miestnej a regionálnej úrovni však prevažne chýbajú. Etické kódexy pre zamestnancov verejnej správy na štátnej úrovni platia od roku 2011⁹⁹. Pre zamestnancov verejnej správy na miestnej úrovni však platí etický kódex len v prípade, že ho prijali miestne alebo regionálne vlády¹⁰⁰. Podľa návrhu protikorupčnej stratégie na roky 2021 – 2030 na úrovni miestnej a regionálnej vlády existuje 142 etických kódexov. V súlade so stratégiou sa tento počet v roku 2030 plánuje zvýšiť na 576.

Od Správy o právnom štáte 2020 sa dosiahol určitý pokrok v oblasti lobistických činností, kde ešte stále zostáva zaviesť komplexnú legislatívu¹⁰¹. Vo vládnom programe na roky 2020 – 2024 a v návrhu protikorupčnej stratégie na roky 2021 – 2030 sa plánuje prijatie komplexnej legislatívy. Ministerstvo spravodlivosti na tento účel zriadilo pracovnú skupinu¹⁰². Potrebu regulovať lobistické činnosti zdôraznila aj skupina GRECO, keďže jej odporúčania v tejto oblasti stále neboli vykonané¹⁰³.

V rámci postupov verejného obstarávania, ktoré aj naďalej predstavuje vysokoriziková oblasť z hľadiska korupcie, bol podaný vysoký počet odvolaní. V návrhu protikorupčnej stratégie na roky 2021 – 2030 sa verejné obstarávanie označuje za zraniteľnú oblasť z hľadiska rizika korupcie¹⁰⁴. Štátna komisia pre dohľad nad postupmi verejného obstarávania je nezávislým rozhodovacím orgánom (súdom) zodpovedným za preskúmanie odvolaní v súvislosti s verejným obstarávaním¹⁰⁵. Jej pracovné zaťaženie sa rokmi zvýšilo: v roku 2020 bolo pred Štátnou komisiou pre dohľad nad postupmi verejného obstarávania

---

⁹⁷ GRECO, piate kolo hodnotenia: Predchádzanie korupcii a podpora integrity v ústredných štátnych správach (najvyšších výkonných funkciách) a v orgánoch presadzovania práva, s. 25.

⁹⁸ V článku 20 zákona o predchádzaní konfliktu záujmov sa uvádza, že úradníci nemôžu prijať zamestnanie od subjektu, s ktorým mali priamy kontakt 12 mesiacov po skončení služby.

⁹⁹ Etički kodeks državnih službenika, Úradný vestník 40/201.

¹⁰⁰ Návrh protikorupčnej stratégie na roky 2021 – 2030, s. 64.

¹⁰¹ Na neexistenciu takýchto podrobných pravidiel pre poslancov parlamentu a najvyššie výkonné funkcie sa poukazovalo už aj v Správe o právnom štáte 2020, Kapitole o situácii v oblasti právneho štátu v Chorvátsku, s. 11.

¹⁰² Písomný príspevok chorvátskej vlády v súvislosti s návštevou Chorvátska, návrh protikorupčnej stratégie na roky 2021 – 2030, s. 46 a vláda Chorvátskej republiky, vládný program na roky 2020 – 2024, s. 45. Pracovná skupina bude pozostávať zo zástupcov vlády Chorvátskej republiky, Úradu štátnych zástupcov, komisára pre informácie, Komisie pre riešenie konfliktov záujmov, Agentúry pre ochranu osobných údajov, chorvátskeho združenia lobistov, organizácií občianskej spoločnosti Transparency International a GONG a akademickej obce. Do pracovnej skupiny môže byť prizvané aj Chorvátske združenie zamestnávateľov a odborové zväzy.

¹⁰³ GRECO, piate kolo hodnotenia: Predchádzanie korupcii a podpora integrity v ústredných štátnych správach (najvyšších výkonných funkciách) a v orgánoch presadzovania práva, 24. marca 2020, s. 20.

¹⁰⁴ Návrh protikorupčnej stratégie na roky 2021 – 2030, s. 23.

¹⁰⁵ Podľa článku 8 zákona o Štátnej komisii pre dohľad nad postupmi verejného obstarávania vláda na základe uverejnenia voľného pracovného miesta navrhuje kandidátov do parlamentu na vymenovanie za členov Štátnej komisie bez zapojenia nezávislého orgánu. Parlament by takisto rozhodol o potenciálnej disciplinárnej zodpovednosti za členov.

napadnutých 66 % verejných obstarávaní¹⁰⁶. Kľúčová úloha Štátnej komisie pre dohľad nad postupmi verejného obstarávania sa uznáva aj v návrhu protikorupčnej stratégie, v ktorom sa plánuje posilnenie jej právneho rámca¹⁰⁷. Je dôležité, aby sa v reforme Štátnej komisie pre dohľad nad postupmi verejného obstarávania zabezpečila jej nezávislosť, najmä v súvislosti s vymenovaním a disciplínou členov Štátnej komisie v súlade s právnymi predpismi EÚ a vzhľadom na odporúčania Rady Európy¹⁰⁸. Podľa návrhu protikorupčnej stratégie na roky 2021 – 2030 sa právny rámec verejného obstarávania zlepši aj posilnením mechanizmu dohľadu a transparentnosti príslušných postupov¹⁰⁹.

Úrad ombudsmanky začal prijímať externé oznámenia od oznamovateľov. Po schválení zákona o ochrane oznamovateľov nezrovnalostí¹¹⁰ môže úrad ombudsmanky od roku 2019 prijímať oznámenia o možných porušeníach alebo protiprávných konaniach. Podľa správy úradu ombudsmanky sa v roku 2020 riešilo 45 sťažností¹¹¹. V rovnakom období sa na základe oznámení od oznamovateľov zistilo niekoľko prípadov korupcie na vysokých miestach¹¹².

S cieľom zmierniť riziko korupcie v oblasti verejného obstarávania počas pandémie ochorenia COVID-19 boli úradníkom poskytnuté nové osobitné školenia¹¹³. Pokiaľ ide o trestné stíhanie, len niekoľko činností Úradu štátnych zástupcov bolo oneskorených z dôvodu pandémie, pričom orgány presadzovania práva pracovali v dvoch zmenách v záujme minimalizácie rizika kontaktu¹¹⁴. Okrem toho ministerstvo hospodárstva a udržateľného rozvoja vydalo konkrétne odporúčania zamerané na posilnenie systému verejného obstarávania vzhľadom na pandémiu¹¹⁵.

---

¹⁰⁶ Podľa informácií poskytnutých Štátnou komisiou pre dohľad nad postupmi verejného obstarávania v súvislosti s návštevou Chorvátska. Výročná správa Štátnej komisie pre dohľad nad postupmi verejného obstarávania z roku 2020 zatiaľ nie je k dispozícii.

¹⁰⁷ Návrh protikorupčnej stratégie na roky 2021 – 2030, s. 49.

¹⁰⁸ Odporúčanie CM/Rec(2010)12, body 66 a 69. Podľa právnych predpisov EÚ požiadavka nezávislosti si vyžaduje, aby disciplinárny režim sudcov poskytoval potrebné záruky s cieľom predchádzať tomu, aby sa takýto režim využíval ako systém politickej kontroly obsahu súdnych rozhodnutí. Napr. rozsudok Súdneho dvora Európskej únie z 24. júna 2019, Komisia/Poľsko, C-619/18, ECLI:EU:C:2019:531, bod 77, rozsudok Súdneho dvora Európskej únie z 25. júla 2018, LM, C-216/18 PPU, ECLI:EU:C:2018:586, rozsudok Súdneho dvora Európskej únie z 5. júla 2016, Ognyanov, C-614/14, ECLI:EU:C:2016:514 a uznesenie Súdneho dvora Európskej únie z 12. februára 2019, RH, C-8/19, ECLI:EU:C:2019:110.

¹⁰⁹ Návrh protikorupčnej stratégie na roky 2021 – 2030, s. 51.

¹¹⁰ Zákon o ochrane oznamovateľov nezrovnalostí.

¹¹¹ Z toho bolo v roku 2019 predložených 13 sťažností, ktoré pokračovali v roku 2020.

¹¹² Telegram, *Ovo je bomba. Telegram otkriva tajnu snimku: ovako HDZ-ov gradonačelnik Požege diktira koje firme moraju dobiti poslove*, 12. januára 2021; Večernji list, *Dosje o Bandičevoj poskupjeloj Žičari: Laži, aneksi, tužbe ljubavne afere, osvete...*, 29. novembra 2020; Večernji list, USKOK i PNUKOK provode izvide o sljemenskoj žičari, 27. novembra 2020.

¹¹³ Príspevok Chorvátska k Správe o právnom štáte 2021, s. 24.

¹¹⁴ Podľa informácií poskytnutých úradom PNUKOK v súvislosti s návštevou Chorvátska.

¹¹⁵ Odporúčanie ministerstva hospodárstva, podnikania a remesiel v súvislosti s problémom stanovenia a poskytovania záruk v novej situácii spôsobenej pandémiou koronavírusu, (<http://www.javnabava.hr/default.aspx?id=7221>); a Odporúčanie ministerstva hospodárstva, podnikania a remesiel v súvislosti s vykonávaním verejného ponukového konania v novej situácii spôsobenej pandémiou koronavírusu, (<http://www.javnabava.hr/default.aspx?id=7220>).

III. PLURALITA A SLOBODA MÉDIÍ

Sloboda prejavu a právo na informácie sú zakotvené v ústave¹¹⁶, pričom pluralitu médií zabezpečujú viaceré zákony, najmä zákon o elektronických médiách a zákon o médiách. Ustanovujú nezávislý orgán na reguláciu médií, ktorým je Agentúra pre elektronické médiá (AEM), a zaručujú, aby boli informácie o vlastníctve médií dostupné verejnosti. Rámec upravujúci prístup k informáciám a verejným dokumentom je vo všeobecnosti zavedený¹¹⁷. Čaká sa na prijatie revízie zákona o elektronických médiách s cieľom transponovať revidovanú smernicu o audiovizuálnych mediálnych službách¹¹⁸. Vláda okrem toho plánuje aktualizovať druhý pilier chorvátskeho právneho rámca pre médiá, t. j. zákon o médiách, pričom návrh sa očakáva do konca roka 2021¹¹⁹.

Plánuje sa zavedenie nových požiadaviek na kvalifikáciu potenciálnych členov riadiaceho orgánu Agentúry pre elektronické médiá. Agentúru vedie riaditeľ, ktorý vedie zároveň aj Radu pre elektronické médiá, ktorá je riadiacim orgánom agentúry. Keďže má agentúra príjem zo služieb elektronických médií, jej finančná nezávislosť je zaistená¹²⁰. Členov rady vymenúva parlament jednoduchou väčšinou na návrh vlády, na základe verejnej výzvy na nominácie¹²¹. Skutočnosť, že členovia rady môžu byť znova vymenovaní na niekoľko päťročných období, ako aj rozhodujúci vplyv parlamentnej väčšiny pri vymenovávaní orgánu predstavuje potenciálnu hrozbu pre politickú nezávislosť regulačného orgánu¹²². Vláda plánuje v návrhu zákona o elektronických médiách zaviesť ďalšie požiadavky týkajúce sa vzdelávania, zručností a odbornej praxe potenciálnych členov rady¹²³.

Chýba nezávislá samoregulačná rada pre médiá, ktorá by zastupovala sektor tlače a spravodajstva, ako aj združenia vydavateľov a novinárov. Samoregulačný etický kódex Združenia chorvátskych novinárov sa vzťahuje len na novinárov zastúpených v združení a v oblasti ochrany novinárov v praxi pravdepodobne nie je dostatočne uznávaný¹²⁴. Ministerstvo kultúry a médií v súvislosti s návrhom nového zákona o médiách uvažuje podporiť vytvorenie nezávislej, samoregulačnej rady pre médiá¹²⁵.

---

¹¹⁶ Ústava Chorvátskej republiky, článok 38.

¹¹⁷ Správa o právnom štáte 2020, Kapitola o situácii v oblasti právneho štátu v Chorvátsku.

¹¹⁸ Smernica (EÚ) 2018/1808, ktorou sa mení smernica 2010/13/EÚ o koordinácii niektorých ustanovení upravených zákonom, iným právnym predpisom alebo správnym opatrením v členských štátoch týkajúcich sa poskytovania audiovizuálnych mediálnych služieb (smernica o audiovizuálnych mediálnych službách) s ohľadom na meniace sa podmienky na trhu.

¹¹⁹ Príspevok Chorvátska k Správe o právnom štáte 2021, s. 28.

Chorvátsko sa vo svetovom rebríčku slobody tlače v roku 2021 nachádza na 56. mieste vo svete a na 22. mieste medzi členskými štátmi EÚ (Reportéri bez hraníc, Chorvátsko). V Monitorovaní plurality médií 2021 sa riziká v oblasti základnej ochrany, sociálneho začlenenia a politickej nezávislosti posúdili ako stredné, pričom ukazovateľ plurality trhu predstavuje vysoké riziko (Monitorovanie plurality médií 2021, s. 8).

¹²⁰ Správa o právnom štáte 2020, Kapitola o situácii v oblasti právneho štátu v Chorvátsku, s. 9. Monitorovanie plurality médií 2021, s. 10.

¹²¹ Príspevok Chorvátska k Správe o právnom štáte 2021, s. 28.

¹²² Príspevok organizácie Centre for Peace Studies a Chorvátskej platformy medzinárodnej občianskej solidarity k Správe o právnom štáte 2021, s. 3 – 4; Správa o právnom štáte 2020, Kapitola o situácii v oblasti právneho štátu v Chorvátsku, s. 13; Príspevok Združenia chorvátskych novinárov a Odborového zväzu chorvátskych novinárov k Správe o právnom štáte 2021, s. 14 – 15. Treba poznamenať, že dosiaľ boli znova vymenovaní rôznymi parlamentnými väčšinami traja členovia rady.

¹²³ Príspevok Chorvátska k Správe o právnom štáte 2021, s. 28.

¹²⁴ Monitorovanie plurality médií 2021, s. 11.

¹²⁵ Príspevok Chorvátska k Správe o právnom štáte 2021, s. 28.

Plánujú sa ďalšie zlepšenia rámca upravujúceho transparentnosť informácií o vlastníctve médií. Vláda v návrhu revidovaného zákona o elektronických médiách plánuje sprístupniť komplexnejšie informácie prostredníctvom zavedenia povinnosti poskytnúť výpis z registra konečných užívateľov výhod a zavedenia povinnosti registrácie elektronických publikácií¹²⁶. Informácie o vlastníctve médií týkajúce sa audiovizuálnych a digitálnych médií sa v súčasnosti zverejňujú na webovom sídle Agentúry pre elektronické médiá. Informácie o tlačových médiách sú zhromažďované Obchodnou komorou a uverejňované v úradnom vestníku¹²⁷. Ukazovateľ transparentnosti vlastníctva médií v rámci Monitorovania plurality médií 2021 vykazuje stredné riziko, pričom poukazuje na to, že identita konečného užívateľa výhod podľa súčasného rámca môže byť utajená¹²⁸. Zainteresované strany tvrdia, že register vedený Agentúrou pre elektronické médiá môže mať medzery, pokiaľ ide o pokrytie elektronických publikácií¹²⁹. Podľa Monitorovania plurality médií 2021 možno v Chorvátsku pozorovať vysoký trhový podiel vedúcich médií v rôznych trhových segmentoch¹³⁰.

Hoci sú zavedené základné pravidlá upravujúce štátnu reklamu¹³¹, podľa zainteresovaných strán štátna reklama často oslabuje politickú nezávislosť médií, najmä na miestnej úrovni¹³². V zákone o elektronických médiách sa stanovuje, že štátne inštitúcie a prevažne štátom vlastnené podniky musia 15 % z ročných finančných prostriedkov vyčlenených na propagáciu svojich služieb alebo činností použiť na reklamu v regionálnych alebo miestnych televíznych alebo rozhlasových programoch¹³³. Monitorovanie plurality médií 2021 viedlo k záveru, že v súlade so súčasným rámcom „[sú] vysielatelia často závislí od regionálnych a miestnych politik, pričom noviny často podporujú politiky a názory v súlade s politickou orientáciou vlastníkov“¹³⁴. Najmä regionálne a miestne médiá sa často považujú za značne závislé od reklamy miestnych orgánov, čo potenciálne oslabuje redakčnú nezávislosť¹³⁵.

Chorvátske orgány zaviedli určité opatrenia orientované na médiá s cieľom zmierniť dosah pandémie ochorenia COVID-19. V dôsledku pandémie došlo k zníženiu predaja novín a príjmov z reklamy a v mnohých médiách sa znižovali mzdy a prepúšťali

---

¹²⁶ Príspevok Chorvátska k Správe o právnom štáte 2021, s. 30.

¹²⁷ Informácie získané v súvislosti s návštevou Chorvátska, Príspevok Združenia chorvátskych novinárov a Odborového zväzu chorvátskych novinárov k Správe o právnom štáte 2021, s. 17.

¹²⁸ Monitorovanie plurality médií 2021, s. 10. Monitorovanie plurality médií poukazuje na vysoké riziko, pokiaľ ide o príslušný ukazovateľ koncentrácie spravodajských médií, ukazovateľ koncentrácie online platforiem a ukazovateľ presadzovania hospodárskej súťaže a životaschopnosti médií.

¹²⁹ Príspevok organizácie Centre for Peace Studies a Chorvátskej platformy medzinárodnej občianskej solidarity k Správe o právnom štáte 2021, s. 5.

¹³⁰ Monitorovanie plurality médií 2021, s. 10 – 11. Podľa údajov posudzovaných v rámci Monitorovania plurality médií „[v]lastníci prvých štyroch audiovizuálnych médií v roku 2019 vykazovali 96 % podiel na trhu. Vlastníci prvých štyroch audiovizuálnych médií vykazovali v roku 2020 56 % podiel divákov. Vlastníci prvých štyroch rozhlasových staníc vykazovali v roku 2019 70 % podiel na trhu a v roku 2020 39 % podiel poslucháčov. Vlastníci prvých štyroch novín v roku 2019 vykazovali 71 % podiel na trhu.“ (Monitorovanie plurality médií 2021, s. 10).

¹³¹ Správa o právnom štáte 2020, Kapitola o situácii v oblasti právneho štátu v Chorvátsku, s. 13.

¹³² Príspevok Združenia chorvátskych novinárov a Odborového zväzu chorvátskych novinárov k Správe o právnom štáte 2021, s. 16 – 17. Informácie získané v súvislosti s návštevou Chorvátska.

¹³³ V návrhu revidovaného zákona o elektronických médiách sa plánuje rozšírenie na elektronické publikácie (s povinnosťou zverejniť príslušné informácie online).

¹³⁴ Monitorovanie plurality médií 2021, s. 12.

¹³⁵ Príspevok Združenia chorvátskych novinárov a Odborového zväzu chorvátskych novinárov k Správe o právnom štáte 2021, s. 16 – 17. Informácie získané v súvislosti s návštevou Chorvátska.

zamestnanci¹³⁶. Dotklo sa to predovšetkým novinárov na voľnej nohe¹³⁷. Podľa Odborového zväzu chorvátskych novinárov sa počas pandémie pracovné podmienky novinárov značne zhoršili¹³⁸. Mediálne spoločnosti mohli využívať všeobecné programy vlády na zmiernenie dosahu pandémie. Vláda zareagovala na žiadosti zainteresovaných strán o pomoc a vydala verejnú výzvu prostredníctvom Agentúry pre elektronické médiá, aby sa podporovali novinári na voľnej nohe a zamestnanci médií na čiastočnom úväzku¹³⁹.

Prístup k informáciám je zaručený zákonom, ale pretrvávajú výrazné oneskorenia v spracovávaní žiadostí novinárov orgánmi verejnej správy¹⁴⁰. Vykonávanie zákona o práve na prístup k informáciám¹⁴¹ zaručuje komisár pre informácie a jeho úrad. Vo veľkom množstve prípadov je nutný priamy zásah Úradu komisára pre informácie, aby sa zabezpečilo, že sa bude v prípade žiadostí novinárov o prístup k informáciám konať¹⁴². Z Monitorovania plurality médií 2021 v súvislosti s ochranou práva na informácie vyplýva stredné riziko¹⁴³. Skupina GRECO odporučila, aby sa v súlade so zákonom prijali opatrenia na posilnenie presadzovania rozhodnutí vydaných komisárom pre informácie¹⁴⁴.

Existuje právny rámec na ochranu novinárov, ale novinári sú aj naďalej terčom nenávisťného prejavu a hrozieb, a to online aj offline¹⁴⁵. Viaceré významné prípady sa týkali slovných útokov politikov na novinárov, čo poukazuje na napätie vo vzťahoch medzi niektorými politikmi a médiami¹⁴⁶. Okrem toho zainteresované strany vyjadrili vážne obavy týkajúce sa údajných prepúšťaní alebo hrozieb prepustenia zo strany chorvátskeho rozhlasu a televízie proti zástupcom Odborového zväzu chorvátskych novinárov a Združenia chorvátskych novinárov¹⁴⁷. Od októbra 2020 sa v rámci platformy Rady Európy na podporu ochrany žurnalistiky a bezpečnosti novinárov zaregistrovalo päť upozornení týkajúcich sa

---

¹³⁶ Podľa informácií poskytnutých Odborovým zväzom chorvátskych novinárov v súvislosti s návštevou Chorvátska.

¹³⁷ Reportéri bez hraníc, Chorvátsko, informácie získané v súvislosti s návštevou Chorvátska.

¹³⁸ Podľa informácií poskytnutých Odborovým zväzom chorvátskych novinárov v súvislosti s návštevou Chorvátska.

¹³⁹ Príspevok Chorvátska k Správe o právnom štáte 2021, s. 29; Informácie poskytnuté Ministerstvom kultúry a médií Chorvátskej republiky v súvislosti s návštevou Chorvátska.

¹⁴⁰ Monitorovanie plurality médií 2021, s. 9; Správa o právnom štáte 2020, Kapitola o situácii v oblasti právneho štátu v Chorvátsku, s. 15; Príspevok Združenia chorvátskych novinárov a Odborového zväzu chorvátskych novinárov k Správe o právnom štáte 2021, s. 20.

¹⁴¹ Zákon o práve na prístup k informáciám.

¹⁴² Príspevok Združenia chorvátskych novinárov a Odborového zväzu chorvátskych novinárov k Správe o právnom štáte 2021, s. 20; Informácie poskytnuté Úradom komisára pre informácie v súvislosti s návštevou Chorvátska.

¹⁴³ Monitorovanie plurality médií 2021, s. 9.

¹⁴⁴ GRECO, piate kolo hodnotenia – hodnotiaci správa o Chorvátsku týkajúca sa predchádzania korupcii a podpory integrity v ústredných štátnych správach (najvyšších výkonných funkciách) a v orgánoch presadzovania práva, 24. marca 2020, s. 19.

¹⁴⁵ Správa o právnom štáte 2020, Kapitola o situácii v oblasti právneho štátu v Chorvátsku, s. 14. Reportéri bez hraníc, Chorvátsko; Európske centrum pre slobodu tlače a médií, Platforma na mapovanie slobody médií, Monitorovanie plurality médií 2021, s. 15.

¹⁴⁶ Informácie získané v súvislosti s návštevou Chorvátska; Európske centrum pre slobodu tlače a médií, Platforma na mapovanie slobody médií; Rada Európy, Platforma na podporu ochrany žurnalistiky a bezpečnosti novinárov, 2021, *Croatian President Milanovic verbally attacked HRT journalists* (Slovný útok chorvátskeho prezidenta Milanovića na novinárov), č. 89/2021.

¹⁴⁷ Rada Európy, Platforma na podporu ochrany žurnalistiky a bezpečnosti novinárov, 2021, *President of Croatian Journalists' Union Maja Sever Threatened with Dismissal* (Predsedovi zväzu chorvátskych novinárov Majovi Severovi hrozilo odvolanie), č. 40/2021; Združenie chorvátskych novinárov, *Bačić's persecution of the leaders of the CJA and the Journalists' Union is a new blow to media freedom* (Bačićovo prenasledovanie vedúcich predstaviteľov Združenia chorvátskych novinárov a Zväzu novinárov podlamuje slobodu médií), 13. marca 2021.

udalostí v Chorvátsku, najmä v súvislosti s prípadmi hrozieb alebo vyhrážok voči novinárom, ako aj so žalobou vo veci ohovárania proti médiám¹⁴⁸. Hoci v roku 2020 došlo aj k fyzickým útokom na novinárov, zdá sa, že nejde o rozšírenú obavu, pričom policajné orgány tieto prípady vyšetrovali¹⁴⁹.

Strategické žaloby proti verejnej účasti, ktoré sú namierené proti novinárom, nad'alej vzbudzujú vážne obavy¹⁵⁰. Podľa prieskumu Chorvátskeho združenia novinárov v apríli 2021 bolo v Chorvátsku proti novinárom a médiám namierených 924 aktívnych žalôb¹⁵¹ (v roku 2020 išlo o 905 žalôb¹⁵²). Združenie zdôrazňuje, že tieto žaloby majú veľký vplyv na dotknuté médiá, pričom ohrozujú najmä existenciu menších miestnych médií a novinárov na voľnej nohe¹⁵³. Medzi takéto žaloby patria napríklad žaloby významných politikov alebo verejných činiteľov namierené proti novinárom¹⁵⁴. Hoci súdy často rozhodujú v prospech dotknutých novinárov¹⁵⁵, strategické žaloby proti verejnej účasti predstavujú pre novinárov značné finančné riziko a môžu mať významný zastrášujúci účinok. Mnohé z prípadov strategických žalôb proti verejnej účasti namierených proti novinárom sú založené na obvineniach z ohovárania¹⁵⁶. Zainteresované strany vyzvali vládu, aby tento problém riešila, a to vrátane dekriminalizácie ohovárania¹⁵⁷. Chorvátske úrady vytvorili expertnú skupinu na poskytovanie poradenstva v oblasti politických iniciatív zameraných na boj proti strategickým žalobám proti verejnej účasti.

IV. INÉ INŠTITUCIONÁLNE OTÁZKY SÚVISIACE SO SYSTÉMOM BRZD A PROTIVÁH

Chorvátsko má jednokomorový parlamentný systém vlády, v rámci ktorého môže Ústavný súd vykonávať ústavné preskúmania *ex post*, a to aj v konkrétnych prípadoch na základe ústavnej sťažnosti. Návrhy zákonov môže predložiť ktorýkoľvek poslanec parlamentu alebo člen vlády. Nezávislé orgány, ktoré zohrávajú úlohu v systéme brzd a protiváh, sú: ľudový ombudsman, ktorý zodpovedá za podporu a ochranu ľudských práv a slobôd, komisár pre

¹⁴⁸ Rada Európy, Platforma na podporu ochrany žurnalistiky a bezpečnosti novinárov. V čase vypracovania týchto správ chorvátske úrady poskytli odpovede na tri z piatich prípadov (pričom najnovšie dva prípady boli zaregistrované v apríli a máji 2021). Štyri z týchto prípadov patria do kategórie „Obťažovanie a zastrášovanie novinárov“ a jeden prípad je kategorizovaný ako „Iné skutky, ktoré mali odstrašujúci účinok na slobodu médií“.

¹⁴⁹ Príspevok od Osservatorio Balcani Caucaso Transeuropa k Správe o právnom štáte 2021, s. 9; Informácie získané v súvislosti s návštevou Chorvátska.

¹⁵⁰ Informácie získané v súvislosti s návštevou Chorvátska; Príspevok organizácie Human Rights House Zagreb k Správe o právnom štáte 2021, s. 8.

¹⁵¹ Chorvátske združenie novinárov, *At least 924 lawsuits against journalists and the media currently active in Croatia* (V súčasnosti je v Chorvátsku vedených aspoň 924 žalôb proti novinárom a médiám), 16. apríla 2021.

¹⁵² Chorvátske združenie novinárov, *CJA's poll: over 905 lawsuits against journalists and the media currently active in Croatia* (Prieskum Chorvátskeho združenia novinárov: V Chorvátsku je v súčasnosti aktívnych vyše 905 žalôb zameraných proti novinárom a médiám), 1. mája 2020.

¹⁵³ Chorvátske združenie novinárov, *At least 924 lawsuits against journalists and the media currently active in Croatia* (V súčasnosti je v Chorvátsku vedených aspoň 924 žalôb proti novinárom a médiám), 16. apríla 2021.

¹⁵⁴ Napr. Rada Európy, Platforma na podporu ochrany žurnalistiky a bezpečnosti novinárov, 2021, *Defamation Lawsuit against INDEX d.o.o.* (Žaloba vo veci ohovárania proti podniku INDEX d.o.o.), č. 80/2021; Európske centrum pre slobodu tlače a médií, Platforma na mapovanie slobody médií; Združenie chorvátskych novinárov, *At least 924 lawsuits against journalists and the media currently active in Croatia* (V súčasnosti je v Chorvátsku vedených aspoň 924 žalôb proti novinárom a médiám), 16. apríla 2021.

¹⁵⁵ Reportéri bez hraníc, Chorvátsko. Informácie získané v súvislosti s návštevou Chorvátska.

¹⁵⁶ Monitorovanie plurality médií 2021, s. 9; Združenie chorvátskych novinárov, *At least 924 lawsuits against journalists and the media currently active in Croatia* (V súčasnosti je v Chorvátsku vedených aspoň 924 žalôb proti novinárom a médiám), 16. apríla 2021; Informácie získané v súvislosti s návštevou Chorvátska.

¹⁵⁷ Príspevok Združenia chorvátskych novinárov a Odborového zväzu chorvátskych novinárov k Správe o právnom štáte 2021, s. 18; Informácie získané v súvislosti s návštevou Chorvátska.

informácie a ombudsman pre rodovú rovnosť¹⁵⁸, ktorý plní úlohu subjektu pre rovnaké zaobchádzanie.

Hoci sú verejné konzultácie súčasťou legislatívnych postupov, účasť občanov vnímajú zainteresované strany skôr ako formálnu záležitosť, ktorá sa nedotýka podstaty.

Verejné konzultácie prebiehajú prostredníctvom ústredného štátneho portálu konzultácií „e-Consultations“. Legislatívny úrad vlády koordinuje verejné konzultácie a spravuje portál e-Consultations. Počet verejných konzultácií vykonaných počas jedného roka väčšinou narastá¹⁵⁹. Úrad komisára pre informácie v rámci svojich pravidelných aktivít monitoroval vykonávanie konzultácií v roku 2020¹⁶⁰. Rovnako ako v predchádzajúcich rokoch sa nezrovnalosti najčastejšie spájali s trvaním konzultácie a nedostatočným odôvodnením na skrátenie termínu. Okrem toho sú sťažnosti spájané s nezverejnením správy o uskutočnenej konzultácii a neprijatím alebo nezverejnením plánov verejných konzultácií. Zainteresované strany navyše vnímajú verejné konzultácie vrátane konzultácií s občianskou spoločnosťou a mimovládnyimi organizáciami skôr ako formálnu záležitosť, ktorá sa nedotýka podstaty¹⁶¹. V roku 2021 sa plánujú zlepšenia portálu e-Consultations zamerané najmä na rozšírenie a inováciu existujúcich funkcií.

Plánuje sa zlepšenie vykonávania regulačnej politiky. Legislatívny úrad vlády v marci 2021 spustil projekt technickej podpory¹⁶² na zvýšenie analytickej kapacity uplatňovania príslušných metodických nástrojov a postupov na vykonávanie posúdenia vplyvu regulácie *ex-ante* aj *ex-post*. V rámci projektu by sa v najdôležitejších verejných subjektoch rozšírilo uplatňovanie príslušných metodík a postupov, a to vykonávaním odborných príprav pre kľúčové subjekty a zainteresované strany v systéme posúdenia vplyvu regulácie, napríklad rezortné ministerstvá. Cieľom je zlepšiť celkovú kapacitu a výkonnosť regulácie, problémy nezačlenenia sekundárnych právnych predpisov a obmedzené zdroje na miestnej a regionálnej úrovni však môžu pretrvávajúť¹⁶³. Problémom aj naďalej zostávajú nedostatky vo vykonávaní posúdenia vplyvu regulácie. Posúdenia vplyvu regulácie vykonávajú hlavne ministerstvá, kým Legislatívny úrad vlády poskytuje odborné prípravy týkajúce sa prípravy metodík a legislatívnych návrhov. Mandát Legislatívneho úradu vlády je obmedzený na preskúmanie posúdení vplyvu primárneho práva. V dôsledku toho sa vedľajšie nariadenia nekontrolujú okrem testu MSP¹⁶⁴. Navyše orgány verejnej správy, obzvlášť miestne

¹⁵⁸ Treba poznamenať, že mandát ombudsmana pre rodovú rovnosť je možné ukončiť v prípade, že parlament zamietne ombudsmanovu výročnú správu.

¹⁵⁹ V roku 2019 sa konalo celkovo 1 031 verejných konzultácií, čo predstavuje nárast v priebehu rokov (v roku 2012 sa konalo len 144 konzultácií). V roku 2020 sa prostredníctvom portálu uskutočnilo celkovo 761 konzultácií, na ktorých sa zúčastnilo 7 211 používateľov. Celkovo bolo doručených 21 798 pripomienok, z toho sa do mája 2021 akceptovalo 3 321 pripomienok, čiastočne sa akceptovalo 2 057, neakceptovalo sa 4 902 pripomienok, 10 519 pripomienok bolo vzatých na vedomie a 999 zostalo nezodpovedaných. Priemerná dĺžka konzultácií v prípade všetkých druhov nariadení v roku 2020 bola 17 dní. Údaje Úradu vlády pre legislatívu.

¹⁶⁰ (<https://www.pristupinfo.hr/dokumenti-i-publikacije/izvjesca-o-provedbi-zppi/>).

¹⁶¹ Príspevok organizácie Centre for Peace Studies (CMS) a Chorvátskej platformy medzinárodnej občianskej solidarity (CROSOL) k Správe o právnom štáte 2021, s. 8. Príspevok Európskeho občianskeho fóra (GONG) k Správe o právnom štáte 2021, s. 19. Príspevok asociácie ILGA-Europe k Správe o právnom štáte 2021, s. 18. Príspevok Európskej siete národných inštitúcií pre ľudské práva k Správe o právnom štáte 2021, s. 82.

¹⁶² Nástroj technickej pomoci 21HR31, Posilnenie vykonávania posúdenia vplyvu regulácie.

¹⁶³ Regulačná politika v Chorvátsku: Vykonávanie je kľúčové, Preskúmanie regulačných reforiem organizáciou OECD, 2019, s. 105.

¹⁶⁴ Zákon o posúdeniach vplyvu regulácie, Regulácia vykonávania posúdenia vplyvu regulácie, Regulácia vykonávania testu MSP a Stratégia posúdenia vplyvu regulácie.

a regionálne orgány, nemajú dostatok ľudských zdrojov alebo praxe na účinné vykonávanie regulačnej politiky¹⁶⁵.

Opatrenia proti pandémie ochorenia COVID-19 boli prijaté na základe dvakrát zmeneného zákona o infekčných chorobách. Chorvátsko nevyhlásilo núdzový stav. Prijalo však opatrenia na riešenie pandémie ochorenia COVID-19 na základe zákona o ochrane obyvateľstva pred infekčnými chorobami a na základe zákona o systéme civilnej ochrany, pričom obidva zákony boli od začiatku pandémie zmenené dvakrát¹⁶⁶. Ústavnosť a zákonnosť zmeneného právneho rámca aj zavedených konkrétnych reštriktívnych opatrení boli napadnuté na Ústavnom súde, ktorý potvrdil ich zlučiteľnosť s ústavou. Súd sa takisto zaoberal podnetmi predloženým jednotlivcami, ktorí žiadali preskúmanie ústavnosti a zákonnosti konkrétnych súvisiacich rozhodnutí prijatých Úradom civilnej ochrany. Súd potvrdil ich zákonnosť a uznal, že mali oprávnený cieľ, ktorým bola ochrana životov a zdravia občanov, a boli potrebné na dosiahnutie tohto cieľa. V samostatných konaniach začatých z vlastnej iniciatívy stanovil, že jedno opatrenie prijaté Úradom civilnej ochrany nespĺňalo požiadavku na proporionalitu¹⁶⁷.

Ústavný súd rozhodol, že parlament by mal nájsť alternatívne spôsoby, ako zaručiť účasť poslancov počas pandémie ochorenia COVID-19. Parlament naďalej pracoval počas pandémie ochorenia COVID-19, ako aj po zemetrasení v decembri 2020. V apríli 2020 došlo k zmene rokovacieho poriadku v súvislosti s obmedzením počtu poslancov parlamentu, ktorí môžu naraz sedieť v hlasovacej miestnosti, v mimoriadnych situáciách a s ďalším skrátením dĺžky zasadnutí. Ústavný súd v októbri 2020 vyhlásil tieto zmeny za protiústavné a uviedol, že na zorganizovanie práce parlamentu existujú technické možnosti, vďaka ktorým by účasť poslancov parlamentu na plenárnych a iných zasadnutiach nemusela byť obmedzená. V novembri 2020 sa prijala nová zmena rokovacieho poriadku s cieľom zabezpečiť, aby sa na zasadnutiach mohli zúčastňovať všetci poslanci parlamentu. Plenárne zasadnutia sa organizujú vo viacerých miestnostiach naraz a používa sa vzdialený prístup. Informačný systém však neumožňuje zaznamenávanie hlasov jednotlivých poslancov parlamentu a účasť na diaľku je možná len pre poslancov, ktorí sú v domácej izolácii alebo inej izolácii. Čo sa týka parlamentného dohľadu nad opatreniami týkajúcimi sa ochorenia COVID-19, parlament v decembri 2020 požiadal vládu, aby mu trikrát ročne predložila správu o dosahoch vykonávania zákona o ochrane obyvateľstva pred nákazlivými chorobami, kým bude rozhodnutie o vyhlásení epidémie v platnosti¹⁶⁸. Vláda v januári 2021 predložila prvú správu za obdobie od marca 2020 do januára 2021. Parlament ju prijal väčšinou hlasov. Čo sa týka legislatívneho procesu, od januára 2020 do marca 2021 bolo prostredníctvom naliehavých postupov prijatých 51 % celkového počtu právnych predpisov, čo v porovnaní s rokom 2019 predstavuje pokles¹⁶⁹. Výrazný podiel týchto právnych predpisov sa týka pandémie ochorenia COVID-19.

Ľudová ombudsmanka začala vykonávať svoje nové právomoci. Parlament v roku 2020 prijal nový rokovací poriadok úradu ombudsmana, ktorým sa v rámci úradu vytvorilo nové oddelenie pre ochranu oznamovateľov, po čom nasledovalo vymenovanie jedného

¹⁶⁵ Regulačná politika v Chorvátsku: Vykonávanie je kľúčové, Preskúmanie regulačných reforiem organizáciou OECD, 2019, s.105.

¹⁶⁶ Parlament prijal príslušné zmeny v apríli a decembri 2020.

¹⁶⁷ Rozsudok Ústavného súdu zo 14. septembra 2020, U-II-2379/2020.

¹⁶⁸ Príspevok Chorvátska k Správe o právnom štáte 2021, s. 36.

¹⁶⁹ Kým podiel týchto právnych predpisov sa znížil z 82 % v roku 2014 na 28 % v roku 2016, v roku 2019 sa znovu zvýšil približne na 56 %.

odatočného zamestnanca zodpovedného za tieto úlohy¹⁷⁰. Podľa ľudovej ombudsmanky jej ministerstvo vnútra naďalej odmieta prístup k informáciám o zaobchádzaní s neregulárnymi migrantmi¹⁷¹. V tejto súvislosti pokračujú medzi ombudsmankou a ministerstvom vnútra aj naďalej diskusie o tom, aby sa zástupcom úradu ombudsmana umožnil prístup k informáciám na základe výkladu príslušných vnútroštátnych právnych predpisov. Odporúčania Európskej siete národných inštitúcií pre ľudské práva¹⁷² zabezpečiť, aby vnútroštátne inštitucionálne štruktúry, napríklad ombudsmanka, mali umožnený prístup k informáciám s cieľom zaručiť nezávislé, riadne a rýchle vyšetrovania, sú dôležité najmä v súvislosti s obvineniami týkajúcimi sa zavraždenia migrantov na vonkajších hraniciach¹⁷³, a to v záujme zabezpečiť, aby boli vždy dodržiavané základné práva. Chorvátske úrady v spolupráci s Európskou komisiou, agentúrami EÚ a príslušnými zainteresovanými stranami vrátane ombudsmanky stanovili nezávislý monitorovací mechanizmus na kontrolu hraníc, ktorý nadobudol platnosť 8. júna 2021.

Vláda ešte stále pripravuje národný plán na vytvorenie a umožnenie fungovania prostredia pre rozvoj občianskej spoločnosti na roky 2021 – 2027¹⁷⁴. Ako sa uvádza v Správe o právnom štáte 2020, cieľom plánovaného národného plánu je ďalej zlepšovať systém právnej, finančnej a inštitucionálnej podpory aktivít organizácií občianskej spoločnosti, ktoré sa považujú za dôležité pre sociálno-ekonomický rozvoj Chorvátska a pri formovaní a vykonávaní príslušných politík na úrovni EÚ a medzinárodnej úrovni. Úrad pre spoluprácu s mimovládnyimi organizáciami plánuje organizácie občianskej spoločnosti prostredníctvom verejného oznámenia začleniť do expertných pracovných skupín. Vládny úrad naďalej organizuje dni otvorených dverí MVO¹⁷⁵. Priestor občianskej spoločnosti v Chorvátsku sa považuje za zúžený¹⁷⁶. Úrad ombudsmana otvoril v roku 2020 prípad týkajúci sa priestoru občianskej spoločnosti a obhajcov ľudských práv v kontexte pandémie ochorenia COVID-19¹⁷⁷.

---

¹⁷⁰ Príspevok Európskej siete národných inštitúcií pre ľudské práva (ENNHRI) k Správe o právnom štáte 2021, s. 78.

¹⁷¹ Ombudsmanka je pri výkone mandátu národného preventívneho mechanizmu v zmysle článkov 4, 19 a 20 Opčného protokolu k Dohovoru proti mučeniu a inému krutému, neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestaniu (OPCAT) a článkov 3 a 5 zákona o národnom preventívnom mechanizme oprávnená bez ohlásenia navštíviť miesta, kde sú alebo môžu byť zadržované osoby, a získať voľný prístup k informáciám o zaobchádzaní s nimi. Táto činnosť bola oznámená parlamentu pri niekoľkých príležitostiach, pričom ombudsmanka vo výročných správach za rok 2019 a 2020 vydala odporúčanie pre Ministerstvo vnútra zabezpečiť zamestnancom Úradu ombudsmanky a národného preventívneho mechanizmu neohlásený a voľný prístup k údajom o neregulárnych migrantoch v súlade s ustanoveniami protokolu OPCAT, zákona o národnom preventívnom mechanizme a zákone o ombudsmanovi. Príspevok Európskej siete národných inštitúcií pre ľudské práva (ENNHRI) k Správe o právnom štáte 2021, s. 78 – 79.

¹⁷² Národné správy navrhnuté francúzskym orgánom NHRI (CNCDH), chorvátskym, gréckym, srbským a slovinským Národným orgánom pre ľudské práva, [date – to be updated].

¹⁷³ Databáza azylových informácií, *Country Report Croatia* (Správa o Chorvátsku), aktualizácia z roku 2020.

¹⁷⁴ Správa o právnom štáte 2020, Kapitola o Chorvátsku, s. 16 – 17.

¹⁷⁵ Príspevok Chorvátska k Správe o právnom štáte 2021, s. 39 – 40.

¹⁷⁶ Ratingové hodnotenie organizáciou CIVICUS; ratingy sú na stupnici piatich kategórií vymedzené ako: otvorený, zúžený, obmedzovaný, potlačovaný a uzavretý.

¹⁷⁷ Príspevok od Európskej siete národných inštitúcií pre ľudské práva (ENNHRI) k Správe o právnom štáte 2021, s. 80.

Príloha I: Zoznam zdrojov v abecednom poradí*

* Zoznam príspevkov prijatých v rámci konzultácií k Správe o právnom štáte 2021 sa nachádza na <https://ec.europa.eu/info/policies/justice-and-fundamental-rights/upholding-rule-law/rule-law/rule-law-mechanism/2021-rule-law-report-targeted-stakeholder-consultation>.

Centre for Peace Studies a Chorvátska platforma medzinárodnej občianskej solidarity (2021), *Príspevok k Správe o právnom štáte 2021*.

Databáza azylových informácií, *Country Report Croatia* (Správa o Chorvátsku), aktualizácia z roku 2020, (https://asylumineurope.org/wp-content/uploads/2021/05/AIDA-HR_2020update.pdf).

Európska komisia (2019 – 2021), *Porovnávací prehľad EÚ v oblasti justície*.

Európska sieť národných inštitúcií pre ľudské práva (2021), *Príspevok k Správe o právnom štáte 2021*.

Európske občianske fórum (GONG) (2021), *Príspevok k Správe o právnom štáte 2021*.

GONG (2021), *List skupine GRECO: The Commission must not be destroyed* (Komisia nesmie byť zničená), 4. februára 2021, (<https://www.gong.hr/en/good-governance/anti-corruption-policy/letter-to-greco-plenkovic-undermines-the-fight-aga/>).

GRECO (2020), *piate kolo hodnotenia – hodnotiaca správa o Chorvátsku týkajúca sa predchádzania korupcii a podpory integrity v ústredných štátnych správach (najvyšších výkonných funkciách) a v orgánoch presadzovania práva*, 24. marca 2020, (<https://rm.coe.int/fifth-round-evaluation-report-on-croatia-preventing-corruption-and-pro/16809cff22>).

GRECO (2020), *piate kolo hodnotenia: Predchádzanie korupcii a podpora integrity v ústredných štátnych správach (najvyšších výkonných funkciách) a v orgánoch presadzovania práva*, 24. marca 2020, (<https://rm.coe.int/fifth-round-evaluation-report-on-croatia-preventing-corruption-and-pro/16809cff22>).

GRECO, *štvrté kolo hodnotenia: Dodatok k Druhej správe o plnení odporúčaní, Chorvátsko*, 21. októbra 2020, (<https://rm.coe.int/fourth-evaluation-round-corruption-prevention-in-respect-of-members-of/1680a010c3>).

Human Rights House Zagreb (2021), *Príspevok k Správe o právnom štáte 2021*.

Chorvátsky parlament, *Protikorupčná stratégia na roky 2015 – 2020*, 27. februára 2015, (https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2015_03_26_545.html).

ILGA-Europe (2021), *Príspevok k Správe o právnom štáte 2021*.

Najvyšší správny súd, *tlačová správa z 3. februára 2021*, (<https://sudovi.hr/sites/default/files/priopcenja/2021-02/Visoki%20upravni%20sud%20Republike%20Hrvatske%20-%20priop%C4%87enje%20za%20javnost%203.%20velja%C4%8De%202021.pdf>).

Najvyšší súd Chorvátska (2021), *tlačová správa z 18. mája 2021*, (<http://www.vsrh.hr/EasyWeb.asp?pcpid=560>).

Najvyšší súd Chorvátska (2021), *žiadost' predsedu Najvyššieho súdu*, 5. marca 2021, (<http://www.vsrh.hr/CustomPages/Static/HRV/Files/2021dok/Priopcenja/Prituzba-2021.pdf>).

Národné správy navrhnuté francúzskym orgánom NHRI (CNCDDH), chorvátskym, gréckym, srbským a slovinským Národným orgánom pre ľudské práva, [date – to be updated], (<http://ennhri.org/rights-at-borders/>).

Návrh protikorupčnej stratégie na roky 2021 – 2030 tak, ako bol zverejnený na verejnú konzultáciu, 25. júna 2021, (<https://esavjetovanja.gov.hr/ECon/MainScreen?entityId=16930>).

Novi list (2021), *A new vacancy for the President of the Supreme Court has been published, the deadline for candidacies is 30 days* (Uverejnenie nového voľného miesta na funkciu predsedu

- Najvyššieho súdu, termín na kandidatúry je 30 dní), 31. marca 2021, (https://www.novilist.hr/novosti/hrvatska/raspisan-novi-poziv-za-predsjednika-vrhovnog-suda/?meta_refresh=true).
- Osservatorio Balcani Caucaso Transeuropa (2021), príspevok k Správe o právnom štáte 2021.
- Rada Európy (2021), Platforma na podporu ochrany žurnalistiky a bezpečnosti novinárov, *President of Croatian Journalists' Union Maja Sever Threatened with Dismissal* (Predsedovi zväzu chorvátskych novinárov Majovi Severovi hrozilo odvolanie), č. 40/2021.
- Rada Európy, Platforma na podporu ochrany žurnalistiky a bezpečnosti novinárov (2021), *Defamation Lawsuit against INDEX d.o.o.* (Žaloba vo veci ohovárania proti podniku INDEX d.o.o.), č. 80/2021.
- Rada pre etiku Najvyššieho súdu, *Rada pre etiku Najvyššieho súdu Chorvátskej republiky rozhodla o sťažnostiach sudcov v rámci postupu posúdenia existencie porušenia Kódexu justičnej etiky – tlačová správa z 31. mája 2021*, (<http://www.vsrh.hr/EasyWeb.asp?pcpid=560>; <http://www.vsrh.hr/CustomPages/Static/HRV/Files/2021dok/Priopcenja/Ev%205-2021-3.pdf>; <http://www.vsrh.hr/CustomPages/Static/HRV/Files/2021dok/Priopcenja/Ev%207-2021-4.pdf>; <http://www.vsrh.hr/CustomPages/Static/HRV/Files/2021dok/Priopcenja/Ev%208-2021-3.pdf>; <http://www.vsrh.hr/CustomPages/Static/HRV/Files/2021dok/Priopcenja/Ev%208-2021-4.pdf>).
- Rozsudok Najvyššieho správneho súdu z 10. decembra 2020, *Usz-2745/18-5*, (https://www.sukobinteresa.hr/sites/default/files/akti/2021/milan_bandic_p-130-14_presuda_visokog_upravnog_suda_republike_hrvatske.pdf).
- Rozsudok Najvyššieho správneho súdu z 12. septembra 2019, *Usz-1948/19-2*, (<https://www.sukobinteresa.hr/sites/default/files/akti/2019/p-73-18-19-27.pdf>).
- Rozsudok Najvyššieho správneho súdu z 27. mája 2020, *Usz-2889/20-2*, (https://www.sukobinteresa.hr/sites/default/files/akti/2021/andrej_plenkovic_p-381-18_presuda_visokog_upravnog_suda_usz-2889-20.pdf).
- Rozsudok Ústavného súdu z 2. júla 2019, *U-III-673/2018*, (<https://sljeme.usud.hr/usud/praksaw.nsf/fOdluka.xsp?action=openDocument&documentId=C12570D30061CE54C125842D00218646>).
- Rozsudok Ústavného súdu z 23. marca 2021, *U-I-1039/2021*, ([https://sljeme.usud.hr/Usud/Praksaw.nsf/C12570D30061CE54C12586A200446E08/\\$FILE/U-I-1039-2021%20i%20dr.pdf](https://sljeme.usud.hr/Usud/Praksaw.nsf/C12570D30061CE54C12586A200446E08/$FILE/U-I-1039-2021%20i%20dr.pdf)).
- Rozsudok Ústavného súdu z 3. novembra 2020, *U-I-4658/2019*, ([https://sljeme.usud.hr/Usud/Praksaw.nsf/C12570D30061CE54C1258615004B58C4/\\$FILE/U-I-4658-2019%20i%20dr.pdf](https://sljeme.usud.hr/Usud/Praksaw.nsf/C12570D30061CE54C1258615004B58C4/$FILE/U-I-4658-2019%20i%20dr.pdf)).
- Rozsudok Ústavného súdu zo 14. septembra 2020, *U-II-2379/2020*, (https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/full/2020_09_105_1969.html).
- Telegram (2021), *Ovo je bomba. Telegram otkriva tajnu snimku: ovako HDZ-ov gradonačelnik Požege diktira koje firme moraju dobiti poslove*, 12. Január 2021, (<https://www.telegram.hr/politika-kriminal/ovo-je-bomba-telegram-otkriva-tajnu-snimku-ovako-hdz-ov-gradonacelnik-pozege-diktira-koje-firme-moraju-dobiti-poslove/>).
- Úrad prezidenta republiky (2021), *tlačová správa z 25. marca 2021*, (<https://www.predsjudnik.hr/vijesti/ured-predsjudnika-republike-hrvatske-uputio-dopis-drzavnom-sudbenom-vijecu/>).
- Úrad prezidenta republiky (2021), *tlačová správa z 8. marca 2021*, (<https://www.predsjudnik.hr/vijesti/predsjudnik-republike-predlozio-je-zlatu-durdevic-za-predsjudnicu-vrhovnog-suda-republike-hrvatske/>).
- Valné zhromaždenie Najvyššieho súdu (2021), *tlačová správa z 18. mája 2021*, (<http://www.vsrh.hr/EasyWeb.asp?pcpid=560>).

- Valné zhromaždenie Najvyššieho súdu Chorvátska (2021), *tlačová správa z 26. marca 2021*, (<http://www.vsrh.hr/EasyWeb.asp?pcpid=560>).
- Večernji list (2020), *Dosje o Bandičevoj poskupjeloj Žičari: Laži, aneksi, tužbe ljubavne afere, osvete...*, 29. novembra 2020, (<https://www.vecernji.hr/vijesti/dosje-o-bandicevoj-poskupjeloj-zicari-lazi-aneksi-tuzbe-ljubavne-afere-osvete-1449799>).
- Večernji list (2020), *USKOK i PNUŠKOK provode izvide o sljemenskoj žičari*, 27. novembra 2020, (<https://www.vecernji.hr/vijesti/uskok-i-pnuskok-provode-izvide-o-sljemenskoj-zicari-1449498>).
- Združenie chorvátskych novinárov (2020), *CJA's poll: over 905 lawsuits against journalists and the media currently active in Croatia* (Prieskum Združenia chorvátskych novinárov: V Chorvátsku je v súčasnosti aktívnych vyše 905 žalôb zameraných proti novinárom a médiám), 1. mája 2020, (<https://hnd.hr/eng/cja-s-poll-over-905-lawsuits-against-journalists-and-the-media-currently-active-in-croatia>).
- Združenie chorvátskych novinárov (2021), *At least 924 lawsuits against journalists and the media currently active in Croatia* (V súčasnosti je v Chorvátsku aktívnych aspoň 924 žalôb zameraných proti novinárom a médiám), 16. apríla 2021, (<https://hnd.hr/eng/cja-survey-at-least-924-lawsuits-against-journalists-and-the-media-currently-active-in-croatia>).
- Združenie chorvátskych novinárov (2021), *Bačić's persecution of the leaders of the CJA and the Journalists' Union is a new blow to media freedom* (Bačićovo prenasledovanie vedúcich predstaviteľov Združenia chorvátskych novinárov a Zväzu novinárov podlamuje slobodu médií), 13. marca 2021, (<https://hnd.hr/eng/bacic-s-persecution-of-the-leaders-of-the-cja-and-the-journalists-union-is-a-new-blow-to-media-freedom>).
- Združenie chorvátskych novinárov a Odborový zväz chorvátskych novinárov (2021), *Príspevok k Správe o právnom štáte 2021*.
- Združenie sudcov (2021), *tlačová správa z 29. apríla 2021*, (<http://uhs.hr/archives/1544>).

Príloha II: Návšteva Chorvátska

Útvary Komisie absolvovali v apríli a máji 2021 virtuálne stretnutia s týmito subjektmi:

- Ministerstvo spravodlivosti a správy
- Ministerstvo kultúry a médií
- Úrad pre spoluprácu s mimovládnyimi organizáciami
- Legislatívny úrad vlády
- Najvyšší súd
- Štátna súdna rada
- Rada štátnych zástupcov
- Úrad štátnych zástupcov (vrátane špecializovanej protikorupčnej prokuratúry USKOK)
- PNUSKOK – špeciálna protikorupčná polícia
- Štátna komisia pre dohľad nad postupmi verejného obstarávania
- Komisia pre predchádzanie konfliktom záujmov
- Parlamentná národná rada na monitorovanie vykonávania protikorupčnej stratégie
- Rada vlády pre predchádzanie korupcii
- Sekretariát parlamentu
- Agentúra pre elektronické médiá
- Úrad komisára pre informácie
- Úrad verejného ombudsmana
- Odborový zväz chorvátskych novinárov
- Združenie chorvátskych novinárov
- Združenie chorvátskych vydavateľov novín
- Štátny kontrolný úrad
- Združenie sudcov (sudca Damir Kontrec)
- Advokátska komora
- GONG
- Centre for Peace Studies
- Human Rights House
- Crosol
- Mierový inštitút

* Komisia sa na viacerých horizontálnych stretnutiach stretla aj s týmito organizáciami:

- Amnesty International
- Centrum pre reprodukčné práva
- CIVICUS
- Únia občianskych slobôd pre Európu
- Civil Society Europe
- Konferencia európskych cirkví
- EuroCommerce
- European Center for Not-for-Profit Law
- Európske centrum pre slobodu tlače a médií
- Európske občianske fórum
- Európska federácia novinárov
- European Partnership for Democracy
- Európske fórum mládeže
- Front Line Defenders
- Human Rights House Foundation
- Human Rights Watch
- ILGA-Europe

- Medzinárodná komisia právnikov
- Medzinárodná federácia pre ľudské práva
- International Planned Parenthood Federation European Network (IPPF EN)
- Medzinárodný tlačový inštitút
- Netherlands Helsinki Committee
- Open Society European Policy Institute
- Philanthropy Advocacy
- Protection International
- Reportéri bez hraníc
- Transparency International EU